Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

►B VERORDENING (EG) Nr. 1905/2006 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 18 december 2006

tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking

(PB L 378 van 27.12.2006, blz. 41)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
►M1	Verordening (EG) nr. 960/2009 van de Commissie van 14 oktober 2009	L 270	8	15.10.2009

▼B

VERORDENING (EG) Nr. 1905/2006 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 18 december 2006

tot invoering van een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 179, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag ([1]),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Om de communautaire buitenlandse hulp doelmatiger te maken, is een nieuw kader voor de planning en de uitvoering van de hulp ontworpen. Bij Verordening (EG) nr. 1085/2006 van de Raad ([2]) wordt een instrument voor pretoetredingssteun ingevoerd voor de communautaire hulp aan kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten. Bij Verordening (EG) nr. 1638/2006 ([3]) worden algemene bepalingen voor de invoering van een het Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument vastgelegd. Bij Verordening (EG) nr. 1934/2006 van de Raad ([4]) wordt een financieringsinstrument voor samenwerking met industrielanden en andere landen en gebiedsdelen met een hoog inkomen ingevoerd. Bij Verordening (EG) nr. 1717/2006 ([5]) wordt een stabiliteitsinstrument ingevoerd. Bij Verordening (EG) nr. …/2007 (*) wordt een instrument voor nucleaire veiligheidssamenwerking ingevoerd. Bij Verordening (EG) nr. 1889/2006 ([6]) wordt een financieringsinstrument voor de bevordering van democratie en mensenrechten in de wereld ingevoerd. Verordening (EG) nr. 1257/96 van de Raad ([7]) heeft betrekking op humanitaire hulp. Bij deze verordening wordt een financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking ingevoerd voor de rechtstreekse ondersteuning van het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Gemeenschap.

(2) De Gemeenschap voert op het gebied van ontwikkelingssamenwerking een beleid dat gericht is op de verwezenlijking van doelstellingen als armoedebestrijding, duurzame economische en sociale ontwikkeling, en harmonieuze en geleidelijke integratie van de ontwikkelingslanden in de wereldeconomie.

(3) De Gemeenschap voert een samenwerkingsbeleid dat samenwerking, partnerschappen en gemeenschappelijke ondernemingen tussen economische spelers in de Gemeenschap en de partnerlanden en -regio's bevordert, en de dialoog tussen politieke, economische en sociale partners in de betrokken sectoren stimuleert.

(4) De millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's), die door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 8 september 2000 zijn aangenomen, zoals het uitroeien van ex-

([1]) Advies van het Europees Parlement van 18 mei 2006 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 23 oktober 2006 en standpunt van het Europees Parlement (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad). Besluit van de Raad van … (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).
([2]) PB L 210 van 31.7.2006, blz. 82.
([3]) PB L 310 van 9.11.2006, blz. 1.
([4]) PB L 405 van 30.12.2006, blz. 40.
([5]) PB L 327 van 24.11.2006, blz. 1.
(*) Deze verordening zal op een later tijdstip worden aangenomen.
([6]) PB L 386 van 29.12.2006, p. 1.
([7]) PB L 163 van 2.7.1996, blz. 1.

▼B

treme armoede en honger, en de doelstellingen en beginselen in verband met duurzame ontwikkeling die de Gemeenschap en haar lidstaten hebben goedgekeurd in het kader van de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, vormen het doel van het beleid op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en het optreden van de Gemeenschap in internationale fora.

(5) Met het oog op beleidscoherentie voor ontwikkeling is het van belang dat het communautair beleid op andere gebieden dan ontwikkeling conform artikel 178 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap de inspanningen van ontwikkelingslanden ter verwezenlijking van de MDG's ondersteunt.

(6) Een politiek klimaat dat vrede en stabiliteit, de eerbiediging van de mensenrechten, de fundamentele vrijheden, de democratische beginselen, de rechtsstaat, goed bestuur en gendergelijkheid garandeert, is een integrerend onderdeel van de ontwikkeling op de lange termijn.

(7) Gezond en duurzaam economisch beleid is een conditio sine qua non voor ontwikkeling.

(8) De leden van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) hebben zich er op de vierde ministeriële conferentie in Doha toe verbonden de handel in de ontwikkelingsstrategieën te integreren, met de handel verband houdende technische bijstand en bijstand voor capaciteitsopbouw te verstrekken, en de noodzakelijke maatregelen te nemen om de technologieoverdracht via en voor de handel te vergemakkelijken, de relatie tussen buitenlandse directe investeringen en handel en de onderlinge relatie tussen handel en milieu te versterken, en de ontwikkelingslanden bij de deelname aan nieuwe handelsbesprekingen en de uitvoering van de resultaten daarvan te helpen.

(9) De Gemeenschappelijke Verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Commissie betreffende het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie: „De Europese consensus” ([1]) van 20 december 2005, en de daaropvolgende wijzigingen daarvan, stellen het algemene kader vast voor het beleid van de Gemeenschap op het gebied van ontwikkeling. De planning en de uitvoering van de strategieën voor ontwikkelingshulp en -samenwerking zouden hierdoor moeten worden gestuurd.

(10) Ontwikkelingssamenwerking dient door middel van geografische en thematische programma's te geschieden. Geografische programma's dienen ter ondersteuning van de ontwikkeling en ter versterking van de samenwerking met landen en regio's in Latijns-Amerika, Azië, Centraal-Azië, het Midden-Oosten en Zuid-Afrika.

(11) De Gemeenschap en haar lidstaten hebben met sommige van deze partnerlanden en -regio's partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten gesloten teneinde een aanzienlijke bijdrage te kunnen leveren tot de ontwikkeling op de lange termijn van de partnerlanden en het welzijn van hun bevolking. De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten zijn gebaseerd op gemeenschappelijke en universele waarden in verband met de eerbiediging en de bevordering van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, en op de eerbiediging van de democratische beginselen en de rechtsstaat. Dit zijn essentiële elementen van deze overeenkomsten. In dit verband moet eveneens aandacht worden besteed aan het recht op fatsoenlijk werk en de rechten van mensen met een handicap. Geregelde, diepgaande bilaterale betrekkingen tussen de Gemeenschap en de partnerlanden en de consolidatie van

([1]) PB C 46 van 24.2.2006, blz. 1.

▼B

de multilaterale instellingen zijn belangrijke factoren die in aanzienlijke mate bijdragen tot het evenwicht en de ontwikkeling van de wereldeconomie, en die de rol en de plaats van de Gemeenschap en van de partnerlanden en -regio's in de wereld versterken.

(12) Terwijl thematische programma's in de eerste plaats ontwikkelingslanden moeten ondersteunen, dienen twee begunstigde landen, alsmede de landen en gebieden overzee (LGO) die niet de kenmerken hebben om volgens de voorschriften van de Commissie voor ontwikkelingsbijstand van de OESO (OECD/DAC) als ontvanger van officiële ontwikkelingshulp (ODA) te worden aangemerkt en die vallen onder artikel 2, lid 4, tweede alinea, eerste streepje, niettemin ook in aanmerking te kunnen komen voor thematische programma's onder de in deze verordening vastgestelde voorwaarden. De Gemeenschap moet thematische programma's financieren in landen, gebieden en regio's die in aanmerking komen voor bijstand uit hoofde van een geografisch programma in het kader van deze verordening, voor bijstand uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1638/2006, of voor geografische samenwerking uit hoofde van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF). In Besluit 2001/822/EG van de Raad van 27 november 2001 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee (LGO) met de Europese Economische Gemeenschap („LGO-besluit”) ([1]), dat van toepassing is tot 31 december 2011, zijn de voorwaarden vastgesteld waaronder de LGO in aanmerking komen voor uit de algemene begroting van de Europese Unie gefinancierde thematische activiteiten op het gebied van ontwikkelingshulp, die bij deze verordening niet zijn gewijzigd.

(13) Thematische programma's moeten een uitgesproken meerwaarde bieden en programma's van geografische aard aanvullen, die het algemene kader vormen voor de samenwerking van de Gemeenschap met derde landen. De via thematische programma's uitgevoerde ontwikkelingssamenwerking moet een aanvulling vormen op de geografische programma's die in deze verordening en in Verordening (EG) nr. 1638/2006 zijn vastgesteld, en op de samenwerking uit hoofde van het EOF. Thematische programma's hebben betrekking op een specifiek terrein dat van belang is voor een groep partnerlanden zonder geografische samenhang, of op samenwerkingsactiviteiten in verschillende regio's of groepen partnerlanden of, op een internationale operatie die niet in een specifiek geografisch gebied wordt uitgevoerd. Zij vervullen tevens een belangrijke rol bij de externe ontwikkeling van het beleid van de Gemeenschap, en bij het zorgen voor samenhang tussen de verschillende sectoren en voor zichtbaarheid.

(14) Thematische programma's dienen ter ondersteuning van maatregelen op het gebied van menselijke en sociale ontwikkeling, milieu en duurzaam beheer van natuurlijke rijkdommen en energie, niet-overheidsactoren en plaatselijke overheden, voedselzekerheid, en migratie en asiel. De inhoud van de thematische programma's is op basis van de corresponderende mededelingen van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raadvoorbereid.

(15) Het thematisch programma milieu en duurzaam beheer van rijkdommen, inclusief energie, is onder meer bedoeld om internationale milieu-governance en het milieu- en het energiebeleid van de Gemeenschap in het buitenland te promoten.

(16) Het thematisch programma inzake migratie en asiel moet bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen die in de conclusies van de Europese Raad van 15 en 16 december 2005 te Brussel zijn vervat, met name de verhoging van de financiële

([1]) PB L 314 van 30.11.2001, blz. 1.

▼B

steun van de Gemeenschap op terreinen die betrekking hebben op migratie of daaraan gerelateerd zijn.

(17) Het communautaire beleid inzake voedselzekerheid is geëvolueerd in de richting van de ondersteuning van algemene voedselzekerheidsstrategieën op nationaal, regionaal en mondiaal niveau, waarbij het verlenen van voedselhulp wordt beperkt tot humanitaire situaties en voedselcrises, waarbij verstoring van de lokale productie en de lokale markten wordt voorkomen; ten aanzien van structureel kwetsbare landen die voor hun voedselzekerheid in grote mate afhankelijk zijn van steun moet rekening worden gehouden met hun specifieke situatie, teneinde een sterke daling van de communautaire hulp te vermijden.

(18) Overeenkomstig de conclusies van de Raad van 24 mei 2005 moeten acties worden ondersteund om de reproductieve en seksuele gezondheid in de ontwikkelingslanden te verbeteren en de eerbiediging van de daarmee verband houdende rechten te waarborgen, en moet financiële bijstand en passende know how worden verstrekt ter bevordering van een holistische aanpak en van de erkenning van de reproductieve en seksuele gezondheid en rechten, zoals gedefinieerd in het actieprogramma van de International Conference on Population and Development (ICPD), inclusief veilig moederschap en universele toegang tot een alomvattend aanbod van veilige en betrouwbare diensten op het gebied van reproductieve en seksuele gezondheid. Bij de uitvoering van samenwerkingsmaatregelen dienen in voorkomend geval op de ICPD genomen beslissingen strikt in acht te worden genomen.

(19) Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 266/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 tot instelling van begeleidende maatregelen voor landen van het suikerprotocol die getroffen zijn door de hervorming van de suikerregeling van de EU [1] dient tevens steun te worden verleend aan de ACS-landen van het suikerprotocol die getroffen zijn door de hervorming van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker, teneinde het aanpassingsproces van deze landen te steunen.

(20) Zoals te lezen staat in de Verklaring inzake doelmatigheid van hulp die door het Forum op hoog niveau betreffende doelmatigheid van hulp op 2 maart 2005 te Parijs is aangenomen, zijn bij de uitvoering van het communautaire ontwikkelingsbeleid doelmatiger hulp, grotere complementariteit en harmonisatie, alsook afstemming op en coördinatie van de procedures, zowel tussen de Gemeenschap en haar lidstaten als in de betrekkingen met de andere donors en ontwikkelingsactoren, noodzakelijk om de samenhang en de doeltreffendheid van de hulp te garanderen en de kosten voor de partnerlanden te verminderen.

(21) Om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken, moet een gedifferentieerde benadering worden gekozen die afhankelijk is van de ontwikkelingscontext en -behoeften en de partnerlanden en -regio's specifieke programma's biedt, welke zijn toegesneden op hun eigen noden, strategieën, prioriteiten en pluspunten.

(22) Eigen verantwoordelijkheid van de partnerlanden voor de ontwikkelingsstrategieën is de sleutel tot een succesvol ontwikkelingsbeleid: daarom moet worden aangemoedigd dat zoveel mogelijk sectoren van de samenleving, waaronder gehandicapten en andere kwetsbare groepen bij deze strategieën worden betrokken. Met het oog op eigen verantwoordelijkheid, doeltreffendheid en transparantie dienen de samenwerkingsstrategieën van de donoren en de procedures voor de toepassing van de maatregelen van de donoren zoveel mogelijk te worden afgestemd op die van de partnerlanden.

[1] PB L 50 van 21.2.2006, blz. 1.

▼B

(23) Aangezien er verbanden dienen te worden gelegd tussen humanitaire hulp en ontwikkelingshulp voor de lange termijn, mogen maatregelen die in aanmerking komen voor financiering krachtens Verordening (EG) nr. 1717/2006, in beginsel niet op grond van deze verordening worden gefinancierd, tenzij de continuïteit in de samenwerking op het traject van crisissituatie naar stabiele omstandigheden voor ontwikkeling moet worden bewaard.

(24) Ontkoppeling van de hulp in overeenstemming met de beste praktijken van de OECD/DAC is een belangrijke factor om de hulp een grotere meerwaarde te verlenen en de plaatselijke capaciteiten te versterken. In overeenstemming met de meest recente ontwikkelingen inzake ontkoppeling dienen er regels te worden vastgesteld betreffende de deelname aan openbare aanbestedingen en de gunning van opdrachten, en ook betreffende de oorsprong van leveringen.

(25) De steun moet worden beheerd overeenkomstig de voorschriften voor buitenlandse hulp die zijn vervat in Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen ([1]), met passende bepalingen ter bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap. Er dient verder naar te worden gestreefd de ontwikkelingssamenwerking beter uit te voeren ten einde de juiste balans tussen toegewezen financiële middelen en opnemingsvermogen te treffen en het bedrag aan uitstaande verplichtingen te beperken.

(26) Deze verordening stelt voor de periode 2007-2013 het financieel kader vast dat voor de begrotingsautoriteit het voornaamste referentiepunt vormt in de zin van artikel 37 van het Interinstitutioneel Akkoord van 17 mei 2006 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie over de begrotingsdiscipline en een goed financieel beheer ([2]).

(27) De voor de uitvoering van deze verordening vereiste maatregelen worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ([3]). De programma's en bepaalde uitvoeringsmaatregelen worden volgens de procedure met het beheerscomité vastgesteld.

(28) De doelstellingen van de beoogde samenwerking met ontwikkelingslanden, gebieden en regio's die geen lidstaten van de Gemeenschap zijn en die niet in aanmerking komen voor communautaire steun op grond van Verordening (EG) nr. 1085/2006 of Verordening (EG) nr. 1638/2006, kunnen niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kunnen, vanwege de omvang van het optreden, beter door de Gemeenschap worden verwezenlijkt. De Gemeenschap kan derhalve maatregelen vaststellen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag verankerde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

(29) Deze verordening maakt het nodig de bestaande verordeningen in te trekken, met het oog op de herstructurering van het instrument voor het externe optreden, met name op het gebied van ontwikkelingssamenwerking,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

([1]) PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.
([2]) PB C 139 van 16.6.2006, blz. 1.
([3]) PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23. Besluit gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG (PB L 200 van 22.7.2006, blz. 11).

▼B

Artikel 1

Algemeen doel en werkingssfeer

1. De Gemeenschap financiert maatregelen ter ondersteuning van de samenwerking met de ontwikkelingslanden, gebieden en regio's die voorkomen in de lijst van landen die internationale financiële steun ontvangen van de Commissie voor Ontwikkelingsbijstand van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD/-DAC), en die in bijlage I bij deze verordening zijn opgenomen (hierna „partnerlanden en -regio's" genoemd). De Commissie wijzigt bijlage I in overeenstemming met de herziening waaraan de OECD/DAC de lijst van landen die internationale financiële steun ontvangen, regelmatig onderwerpt en stelt het Europees Parlement en de Raad daarvan in kennis.

2. De Gemeenschap financiert thematische programma's in landen, gebieden en regio's die in aanmerking komen voor bijstand uit hoofde van een geografisch programma van deze verordening, zoals vastgesteld in de artikelen 5 tot 10, voor bijstand uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1638/2006 of voor geografische samenwerking uit hoofde van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF).

3. In deze verordening wordt onder „regio" verstaan, een geografische entiteit die meerdere ontwikkelingslanden omvat.

TITEL I

DOELSTELLINGEN EN ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 2

Doelstellingen

1. De primaire en overkoepelende doelstelling van samenwerking uit hoofde van deze verordening is het uitbannen van armoede in de partnerlanden en -regio's in het kader van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's), alsook de bevordering van democratie, goed bestuur en eerbiediging van de mensenrechten en van de rechtsstaat. In aansluiting hierop heeft de samenwerking met partnerlanden en -regio's ten doel:

— democratie, rechtsstatelijkheid, mensenrechten en fundamentele vrijheden, goed bestuur, gendergelijkheid en de desbetreffende instrumenten van het internationaal recht te consolideren en te ondersteunen;

— de duurzame ontwikkeling — waaronder begrepen de politieke, economische, sociale en ecologische aspecten — van de partnerlanden en -regio's, meer bepaald de armste, te bevorderen;

— de harmonische en geleidelijke integratie van die landen in de wereldeconomie te stimuleren;

— een bijdrage te leveren tot het uitwerken van internationale maatregelen ter bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu en het duurzaam beheer van de mondiale natuurlijke rijkdommen, teneinde duurzame ontwikkeling, met aandacht voor klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit, te waarborgen;

— en de relatie tussen de Gemeenschap en de partnerlanden en -regio's te versterken.

2. De samenwerking van de Gemeenschap op grond van deze verordening voldoet aan de verbintenissen en de doelstellingen die de EU in het kader van de Verenigde Naties (VN) en andere bevoegde internationale organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking heeft onderschreven.

▼B

3. Het ontwikkelingsbeleid van de Gemeenschap, zoals neergelegd in titel XX van het Verdrag, vormt het juridisch kader voor de samenwerking met de partnerlanden en -regio's. De Gemeenschappelijke Verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Commissie betreffende het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie: „De Europese consensus" van 20 december 2005, en de daaropvolgende wijzigingen, vormen het algemeen kader, de leidraad en het convergentiepunt bij het sturen van het samenwerkingsbeleid van de Gemeenschap met partnerlanden en -regio's op grond van deze verordening.

4. De in artikel 1, lid 1, bedoelde maatregelen worden zodanig ontworpen dat zij voldoen aan de criteria voor officiële ontwikkelingshulp (ODA) die door de OECD/DAC zijn vastgesteld.

De in artikel 1, lid 2, bedoelde programma's worden zodanig ontworpen dat zij voldoen aan de criteria voor ODA vastgesteld door de OECD/-DAC, tenzij:

— de kenmerken van de begunstigde anders gebieden, of

— het programma een wereldomvattend initiatief, een communautaire beleidsprioriteit of een internationale verplichting of toezegging van de Gemeenschap uitvoert, zoals bedoeld in artikel 11, lid 2, en de maatregel niet de kenmerken heeft om aan zulke criteria te voldoen.

Onverminderd artikel 2, lid 4, tweede alinea, eerste streepje, heeft ten minste 90 % van de uit hoofde van thematische programma's geplande uitgaven een zodanige opzet dat de door de OECD/DAC vastgestelde criteria voor ODA vervuld zijn.

5. De communautaire bijstand op grond van deze verordening mag niet worden gebruikt ter financiering van de aanschaf van wapens of munitie, militaire acties of acties die te maken hebben met defensie.

6. Maatregelen in de zin van Verordening (EG) nr. 1717/2006, met name artikel 4, die voor financiering krachtens die verordening in aanmerking komen, worden in beginsel niet op grond van deze verordening gefinancierd, tenzij de continuïteit van de samenwerking op het traject van crisissituatie naar stabiele omstandigheden voor ontwikkeling moet worden bewaard.

Onverminderd de noodzaak om de continuïteit in de samenwerking te bewaren op het traject van crisissituatie naar stabiele omstandigheden voor ontwikkeling, worden maatregelen in de zin van Verordening (EG) nr. 1257/96, die voor financiering krachtens die verordening in aanmerking komen, niet gefinancierd uit hoofde van deze verordening.

Artikel 3

Algemene beginselen

1. De waarden waarop de Gemeenschap gegrondvest is zijn democratie, rechtsstatelijkheid, en eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden; zij streeft ernaar, door middel van dialoog en samenwerking, de gehechtheid aan deze waarden ook in de partnerlanden en -regio's te ontwikkelen en te versterken.

2. Bij de uitvoering van deze verordening wordt gekozen voor een gedifferentieerde benadering die afhankelijk is van de ontwikkelingscontext en -behoeften, en dus de partnerlanden en -regio's een specifieke samenwerking biedt, die is toegesneden op hun eigen noden, strategieën, prioriteiten en pluspunten.

De minst ontwikkelde landen en de lage-inkomenslanden krijgen prioriteit bij de algehele toewijzing van de middelen, teneinde de MDG's te verwezenlijken. Passende aandacht moet worden geschonken aan ondersteuning van de ontwikkeling ten gunste van de armen in de landen met een modaal inkomen, vooral aan de landen met lage middeninkomens waarvan vele soortgelijke problemen als de landen met lage inkomens.

▼B

3. De volgende horizontale aspecten worden in alle programma's opgenomen: bevordering van de mensenrechten, gendergelijkheid, democratie, goed bestuur, rechten van het kind en rechten van inheemse volkeren, milieuduurzaamheid en bestrijding van hiv/aids. Bovendien wordt speciale aandacht geschonken aan de versteviging van de rechtsstaat, de verbetering van de toegang tot het gerecht en de ondersteuning van het maatschappelijk middenveld, alsmede aan bevordering van dialoog, participatie en verzoening en aan institutionele opbouw.

4. De Gemeenschap houdt bij alle beleidsmaatregelen die gevolgen kunnen hebben voor de partnerlanden en -regio's rekening met de doelstellingen van titel XX van het Verdrag, met name artikel 2 van deze verordening. Voor de op grond van deze verordening gefinancierde maatregelen streeft de Gemeenschap tevens, bij de beleidsbepaling, bij de strategische planning en bij de programmering en uitvoering van de maatregelen, naar samenhang met de andere terreinen van haar externe optreden.

5. De Gemeenschap en de lidstaten verbeteren de coördinatie en de complementariteit van hun ontwikkelingssamenwerkingsbeleid, door in te spelen op de prioriteiten van de partnerlanden en -regio's op nationaal en regionaal niveau. Communautair beleid op het gebied van ontwikkelingssamenwerking moet een aanvulling vormen op het beleid van de lidstaten.

6. De Gemeenschap en de lidstaten trachten op regelmatige en frequente basis informatie uit te wisselen, ook met andere donoren, en bevorderen een betere coördinatie en complementariteit van de donoren, door te streven naar gezamenlijke meerjarenprogrammering, gebaseerd op de armoedebestrijdings- of equivalente strategieën van de partnerlanden en de eigen begrotingsprocessen van de partnerlanden, door gemeenschappelijke uitvoeringsmechanismen, met inbegrip van gedeelde analyse, door gezamenlijke donormissies, en door het gebruik van medefinancieringsinstrumenten.

7. De Gemeenschap en de lidstaten bevorderen, ieder binnen zijn bevoegdheid, een multilaterale aanpak van de mondiale uitdagingen en stimuleren de samenwerking met de multilaterale en regionale organisaties en instanties, zoals de internationale financiële instellingen en de agentschappen, fondsen en programma's van de VN, en met andere bilaterale donoren.

8. De Gemeenschap bevordert doelmatige samenwerking met partnerlanden en -regio's overeenkomstig internationaal beproefde methoden. Zij bevordert:

a) een ontwikkelingsproces dat onder leiding en verantwoordelijkheid van het partnerland blijft. De Gemeenschap stemt haar steun in toenemende mate af op de ontwikkelingsstrategieën, het hervormingsbeleid en de procedures van de partnerlanden. Zij draagt bij tot versterking van de wederzijdse verantwoordingsplicht tussen partnerlanden en donoren, en stimuleert plaatselijke know how en plaatselijke werkgelegenheid;

b) inclusieve en participerende ontwikkelingsmethoden en ruime inschakeling van alle segmenten van de samenleving in het ontwikkelingsproces en de nationale dialoog, ook de politieke dialoog;

c) doelmatige vormen en instrumenten van samenwerking, zoals beschreven in artikel 25, overeenkomstig de beste praktijken van de OECD/DAC, aangepast aan de bijzondere omstandigheden van elk partnerland of -gebied, met aandacht voor een programmagerichte benadering, voorspelbare steunverlening, de ontwikkeling en het gebruik van nationale systemen en resultaatgerichte ontwikkelingsmethoden, waaronder eventueel de streefcijfers en indicatoren van de MDG's;

d) een beter effect van beleid en programma's middels de coördinatie en harmonisatie tussen donoren om overlapping en herhaling te verminderen, de complementariteit te verbeteren en initiatieven van alle

▼B

donoren te steunen. De coördinatie vindt in de partnerlanden en -regio's plaats, met behulp van overeengekomen richtsnoeren en beginselen van beste praktijk inzake coördinatie en doelmatigheid van de hulp.

e) een op de MDG's afgestemd profiel in landenstrategiedocumenten en in haar meerjarenprogrammering.

9. De Commissie informeert het Europees Parlement en onderhoudt een regelmatige gedachtewisseling met deze instelling.

10. De Commissie streeft naar een regelmatige informatie-uitwisseling met het maatschappelijk middenveld.

TITEL II

GEOGRAFISCHE EN THEMATISCHE PROGRAMMA'S

Artikel 4

Verlening van communautaire bijstand

In overeenstemming met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening wordt de communautaire bijstand verleend door middel van geografische en thematische programma's, bedoeld in de artikelen 5 tot en met 16 en het programma bedoeld in artikel 17.

Artikel 5

Geografische programma's

1. Een geografisch programma heeft betrekking op samenwerkingsactiviteiten op relevante terreinen, met partnerlanden en -regio's die op geografische basis zijn geselecteerd.

2. In overeenstemming met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening omvat de communautaire bijstand aan de landen in Latijns-Amerika, Azië, Centraal-Azië en het Midden-Oosten, zoals omschreven in bijlage I, alsmede aan Zuid-Afrika, maatregelen op de volgende samenwerkingsgebieden:

a) het ondersteunen van beleidsmaatregelen die gericht zijn op armoedebestrijding en op het verwezenlijken van de MDG's;

Menselijke ontwikkeling:

b) het voorzien in de essentiële noden van de bevolking, met primaire aandacht voor basisonderwijs en gezondheid, in het bijzonder door:

Gezondheid:

i) verbetering van de toegang tot en de verstrekking van gezondheidsdiensten voor lagere -inkomensgroepen en gemarginaliseerde groepen waaronder vrouwen en kinderen, personen die behoren tot groepen die worden gediscrimineerd op basis van ras, godsdienstige overtuiging of op basis van enig ander criterium en personen met een handicap worden gediscrimineerd, waarbij de desbetreffende MDG's centraal staan, namelijk terugdringing van de kindersterfte, verbetering van de gezondheid van moeder en kind en de seksuele en reproductieve gezondheid en van de rechten zoals vervat in de agenda van de Internationale Conferentie over Bevolking en Ontwikkeling in Caïro (ICDP), met aanpak van armoedegerelateerde ziekten, in het bijzonder hiv/aids, tuberculose en malaria;

ii) versterking van gezondheidszorgsystemen ter voorkoming van personeelscrisissen in de gezondheidssector;

▼B

iii) verbetering van de capaciteiten in het bijzonder op gebieden als volksgezondheid en onderzoek en ontwikkeling;

Onderwijs:

iv) voorrang geven aan kwaliteitsonderwijs in het basisonderwijs, en vervolgens in het beroepsonderwijs, en ongelijkheden qua toegang tot onderwijs terugdringen; de bevordering van verplicht en gratis onderwijs tot op vijftienjarige leeftijd teneinde alle vormen van kinderarbeid te bestrijden;

v) streven naar wereldwijd basisonderwijs in 2015 en naar de opheffing van genderongelijkheid in het onderwijs;

vi) bevordering van beroepsopleiding, hoger onderwijs, een leven lang leren, culturele, wetenschappelijke en technologische samenwerking, academische en culturele uitwisselingen, alsmede verbetering van wederzijds begrip tussen de partnerlanden en -regio's en de Gemeenschap;

Sociale samenhang en werkgelegenheid:

c) bevordering van sociale samenhang als prioritaire doelstelling van de betrekkingen tussen de Gemeenschap en de partnerlanden, waarbij fatsoenlijk werk en het sociaal en budgettair beleid centraal staan, ter bestrijding van armoede, ongelijkheid, werkloosheid en uitsluiting van kwetsbare en gemarginaliseerde groepen;

d) bestrijding van alle vormen van discriminatie wegens het behoren tot een bepaalde groep en bevordering en bescherming van gendergelijkheid, de rechten van inheemse volkeren en de rechten van het kind, waaronder ondersteuning van de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, en maatregelen voor de aanpak van de problemen ondervonden door straatkinderen en kinderen die werk verrichten dat gevaarlijk is en/of waardoor volledig onderwijs wordt belemmerd;

e) versterking van het institutioneel kader ter bevordering en vergemakkelijking van de oprichting van kleine en middelgrote ondernemingen met het oog op het stimuleren van de werkgelegenheid;

Bestuur, democratie, mensenrechten en steun voor institutionele hervormingen:

f) bevordering en bescherming van de fundamentele vrijheden en de mensenrechten, versterking van democratie, rechtsstatelijkheid, toegang tot de rechter, goed bestuur, waaronder acties ter bestrijding van corruptie, onder meer doch niet uitsluitend door capaciteitsopbouw en het versterken van het institutionele en wetgevende kader, met name in de sectoren nationaal bestuur, beleidsbepaling en -uitvoering en beheer van overheidsfinanciën en nationale middelen op transparante wijze;

g) de ondersteuning van een actief maatschappelijk middenveld, met inbegrip van organisaties die optreden als vertegenwoordigers van mensen die leven in armoede, alsmede bevordering van de dialoog met het maatschappelijk middenveld, participatie en verzoening, alsook institutionele opbouw;

h) de bevordering van samenwerking en beleidshervorming op het gebied van veiligheid en justitie, met name wat betreft asiel en migratie en de bestrijding van drugshandel en andere vormen van handel, waaronder mensenhandel, van corruptie en van het witwassen van geld;

i) de bevordering van samenwerking en beleidshervorming op het gebied van migratie en asiel en het stimuleren van initiatieven voor capaciteitsopbouw, om een op ontwikkeling gericht migratiebeleid te kunnen bepalen en uitvoeren, teneinde de achterliggende oorzaken van migratie aan te pakken;

▼B

j) de ondersteuning van effectief multilateralisme, waarbij meer bepaald het internationaal recht en de multilaterale verdragen op ontwikkelingsgebied worden in acht genomen en metterdaad worden toegepast;

Handel en regionale integratie:

k) de ondersteuning van de partnerlanden en -regio's op het gebied van handel, investeringen en regionale integratie, met inbegrip van technische bijstand en capaciteitsopbouw voor het bepalen en voeren van een degelijk handelsbeleid, het stimuleren van een gunstiger ondernemingsklimaat, een goed economisch en financieel beleid en de ontwikkeling van de particuliere sector, om de partnerlanden en -regio's profijt te laten trekken van hun integratie in de wereldeconomie, alsmede om sociale rechtvaardigheid en groei ten bate van de armen te ondersteunen;

l) de ondersteuning van toegang tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de uitvoering van overeenkomsten van de WTO door technische bijstand en capaciteitsopbouw, in het bijzonder de uitvoering van de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIP's), meer bepaald op het gebied van de volksgezondheid;

m) de ondersteuning van economische en handelssamenwerking en versteviging van de investeringsbetrekkingen tussen de Gemeenschap en de partnerlanden en -gebieden, waaronder maatregelen om te zorgen dat de particuliere sector, waaronder lokale en Europese bedrijven, bijdragen tot maatschappelijk verantwoorde en duurzame economische ontwikkelingen, waaronder naleving van de fundamentele arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en met maatregelen die lokale capaciteitsopbouw bevorderen;

Milieu en duurzaam beheer van de natuurlijke hulpbronnen:

n) bevordering van duurzame ontwikkeling door milieubescherming en duurzaam beheer van de natuurlijke hulpbronnen, waaronder bescherming van de biodiversiteit en van bossen, onder meer activiteiten ter bevordering van behoud en duurzaam beheer van bossen met de actieve participatie van lokale gemeenschappen en van van bossen afhankelijke bevolkingsgroepen;

o) ondersteuning van verbeteringen van het stadsmilieu;

p) bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en veilig en duurzaam beheer van chemische stoffen en afval, rekening houdend met de gevolgen daarvan voor de gezondheid;

q) zorgen voor eerbiediging en ondersteuning van de uitvoering van internationale milieuakkoorden, zoals het Verdrag inzake biologische diversiteit, het VN-Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming en het VN-raamverdrag inzake klimaatveranderingen overeenkomstig het EU-Actieplan inzake klimaatverandering, alsmede van de bijbehorende protocollen en de eventuele latere wijzigingen;

r) ontwikkeling van capaciteiten voor het voorbereid zijn op noodsituaties en de preventie van natuurrampen;

Water en energie:

s) ondersteuning van duurzaam geïntegreerd beheer van de waterreserves, met bijzondere nadruk op wereldwijde toegang tot veilig drinkwater en rioolzuivering overeenkomstig de MDG'S en duurzaam en efficiënt gebruik van watervoorraden, mede voor landbouw- en industriële doeleinden;

t) bevordering van een intensiever gebruik van duurzame-energietechnologieën;

Infrastructuur, communicatie en vervoer:

▼B

u) bijdragen tot de ontwikkeling van economische infrastructuur, waaronder de ondersteuning van regionale integratie en de bevordering van een verhoogd gebruik van informatie- en communicatietechnologieën;

Plattelandsontwikkeling, ruimtelijke ordening, landbouw en voedselzekerheid:

v) ondersteuning van duurzame plattelandsontwikkeling, met inbegrip van decentralisatie en zelfbeschikking, met name met het oog op voedselveiligheid;

Post-crisissituaties en zwakke staten:

w) wederopbouw en rehabilitatie op de middellange en lange termijn van regio's en landen die getroffen zijn door conflicten, of door rampen van menselijke of natuurlijke oorsprong, met inbegrip van ondersteuning van acties op het gebied van mijnbestrijding, demobilisatie en reïntegratie, waarbij wordt gezorgd voor samenhang tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling, overeenkomstig artikel 2, lid 6, rekening houdend met de bevoegdheden van de Gemeenschap en van haar lidstaten;

x) activiteiten op de middellange en lange termijn die gericht zijn op zelfvoorziening en integratie of reïntegratie van ontwortelde bevolkingsgroepen, met zorg voor een geïntegreerde aanpak van de aspecten humanitaire hulp, rehabilitatie, hulp aan ontwortelde bevolkingsgroepen en ontwikkelingssamenwerking. De communautaire maatregelen faciliteren het overgaan van een noodsituatie naar de fase van ontwikkeling, onder stimulering van de sociaal-economische integratie of reïntegratie van de getroffen bevolking, en stimuleren de vestiging of versteviging van democratische structuren en de rol van de bevolking in het ontwikkelingsproces;

y) ondersteuning van basisdienstverlening en het opbouwen van legitieme, efficiënte en solide overheidsinstellingen in zwakke of falende staten;

z) uitvoering van voor de Gemeenschap en haar partners gemeenschappelijke ontwikkelingstaken, met name ondersteuning van sectorale dialoog, van de toepassing van bilaterale overeenkomsten en van andere maatregelen die binnen de werkingssfeer van deze verordening vallen.

Artikel 6

Latijns-Amerika

De communautaire bijstand aan Latijns-Amerika ondersteunt maatregelen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening. Extra aandacht wordt geschonken aan de volgende samenwerkingsterreinen, die de specifieke situatie in Latijns-Amerika weerspiegelen:

a) bevordering van de sociale samenhang als gemeenschappelijk en prioritair doel van de betrekkingen tussen de Gemeenschap en Latijns-Amerika, waarbij armoede, ongelijkheid en uitsluiting moeten worden bestreden. Bijzondere aandacht gaat uit naar beleidsmaatregelen op het gebied van maatschappelijk welzijn en belastingen, productieve investeringen in meer en betere banen, beleidsmaatregelen ter bestrijding van discriminatie en van de productie en het gebruik van en de handel in drugs, en verbeteringen in de sociale basisdiensten, met name volksgezondheid en onderwijs;

b) het stimuleren van een grotere regionale integratie, met inbegrip van het ondersteunen van verscheidene regionale integratieprocessen en de koppeling van netwerkinfrastructuren, waarbij gezorgd moet worden voor complementariteit met door de Europese

▼B

Investeringsbank (EIB) en andere instellingen gefinancierde maatregelen;

c) ondersteuning van verbetering van het openbaar bestuur en van de overheidsinstellingen, en van bescherming van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van het kind en van inheemse volkeren;

d) ondersteuning van de totstandbrenging van een gemeenschappelijke ruimte van hoger onderwijs van de EU en Latijns-Amerika;

e) bevordering van duurzame ontwikkeling in al zijn facetten, met bijzondere aandacht voor de bescherming van bossen en biologische diversiteit.

Artikel 7

Azië

De communautaire bijstand aan Azië ondersteunt maatregelen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening. Er wordt extra aandacht geschonken aan de volgende samenwerkingsterreinen, die de specifieke situatie in Azië weerspiegelen:

a) nastreven van de MDG's op het gebied van gezondheid, met inbegrip van hiv/aids, en onderwijs, onder meer door middel van een beleidsdialoog inzake sectorale hervormingen;

b) behandelen van bestuursvraagstukken, met name in kwetsbare staten, om legitieme, efficiënte en solide overheidsinstellingen en een actief en georganiseerd maatschappelijk middenveld te helpen opbouwen, en om de bescherming van de mensenrechten, waaronder de rechten van het kind, te bevorderen;

c) stimuleren van een grotere regionale integratie en samenwerking door middel van de ondersteuning van verschillende processen van regionale integratie en dialoog;

d) bijdragen aan de controle op epidemieën en zoönoses, alsmede tot het herstel van de getroffen sectoren;

e) bevordering van duurzame ontwikkeling in al zijn facetten, met bijzondere aandacht voor de bescherming van bossen en biologische diversiteit;

f) bestrijding van drugsproductie, -consumptie en -handel en andere handel.

Artikel 8

Centraal-Azië

De communautaire bijstand aan Centraal-Azië ondersteunt maatregelen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening. Extra aandacht wordt geschonken aan de volgende samenwerkingsterreinen, die de specifieke situatie in Centraal-Azië weerspiegelen:

a) bevordering van constitutionele hervormingen en van de aanpassing van de wet- en regelgeving aan die van de Gemeenschap, met inbegrip van versterking van de nationale instellingen en organen die verantwoordelijk zijn voor de effectieve uitvoering van de beleidsmaatregelen op de door de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten bestreken terreinen, zoals verkiezingsinstanties, parlementen, hervorming van het overheidsbestuur en beheer van de overheidsfinanciën;

▼B

b) bevordering van de ontwikkeling van een markteconomie en van de integratie van de partnerlanden in de WTO, met dien verstande dat ook wordt gelet op de sociale aspecten van de overgang;

c) ondersteuning van efficiënt grensbeheer en grensoverschrijdende samenwerking ter bevordering van duurzame economische, sociale en ecologische ontwikkeling in grensgebieden;

d) bestrijding van drugsproductie, -consumptie en -handel en andere handel;

e) bestrijding van hiv/aids;

f) bevordering van regionale samenwerking, dialoog en integratie, ook met de landen vallende onder Verordening (EG) nr. 1638/2006 en onder andere communautaire regelgeving, met name stimuleren van samenwerking met betrekking tot milieu — meer bepaald water en sanitaire voorzieningen — onderwijs, energie en vervoer, waaronder begrepen de zekerheid en de veiligheid van de internationale energievoorziening en het internationale energievervoer, koppelingen, netwerken en netwerkoperatoren, hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie.

Artikel 9

Midden-Oosten

De communautaire bijstand aan het Midden-Oosten ondersteunt maatregelen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening. Extra aandacht wordt geschonken aan de volgende samenwerkingsterreinen, die de specifieke situatie in het Midden-Oosten weerspiegelen:

a) bevordering van de sociale samenhang ter wille van de sociale rechtvaardigheid, met name in verband met het gebruik van eigen nationale middelen, en ter wille van de politieke gelijkheid, in het bijzonder door op te komen voor de mensenrechten en gendergelijkheid;

b) bevordering van economische diversificatie, van de ontwikkeling van een markteconomie, en van de integratie van de partnerlanden in deWTO;

c) bevordering van regionale samenwerking, dialoog en integratie, ook met de landen die vallen onder Verordening (EG) nr. 1638/2006 en andere communautaire instrumenten, met steun voor op integratie gerichte inspanningen in de regio, bijvoorbeeld op het gebied van economie, energie, vervoer en vluchtelingen;

d) sluiten van internationale overeenkomsten en de daadwerkelijke toepassing van het internationaal recht, in het bijzonder VN-resoluties en multilaterale overeenkomsten, aanmoedigen;

e) behandeling van bestuursvraagstukken, met name in kwetsbare staten, om legitieme, efficiënte en solide overheidsinstellingen en een actief en georganiseerd maatschappelijk middenveld te helpen opbouwen, en om de bescherming van de mensenrechten, waaronder de rechten van het kind, te bevorderen.

Artikel 10

Zuid-Afrika

De communautaire bijstand aan Zuid-Afrika ondersteunt maatregelen die in overeenstemming zijn met artikel 5 en met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening. Extra aandacht wordt geschonken aan de volgende samenwerkingsterreinen, die de specifieke situatie in Zuid-Afrika weerspiegelen:

▼B

a) bijdragen aan versterking van een democratische samenleving, goed bestuur en een rechtsstaat, in het belang van de regionale en continentale stabiliteit en integratie;

b) ondersteuning van de aanpassingspogingen die in de regio worden ondernomen sedert de instelling van een vrijhandelszone in het kader van de Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Gemeenschap en Zuid-Afrika ([1]) en andere regionale regelingen;

c) het bijdragen aan bestrijding van armoede, ongelijkheid en uitsluiting, onder andere door het lenigen van de eerste behoeften van gemeenschappen die vroeger achtergesteld waren;

d) het bestrijden van de hiv/aids-pandemie en de gevolgen ervan voor de samenleving in Zuid-Afrika.

Artikel 11

Thematische programma's

1. Een thematisch programma vormt een aanvulling op de in artikelen 5 tot 10 vermelde programma's en heeft betrekking op een specifiek onderwerp of terrein dat van belang is voor een groep niet op geografische basis geselecteerde partnerlanden, op samenwerkingsactiviteiten die op verschillende regio's of groepen van partnerlanden zijn gericht, of op een internationale operatie die geografisch niet specifiek is.

2. In overeenstemming met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de algemene beginselen van deze verordening, bieden de acties in het kader van het thematisch programma een meerwaarde aan, en vormen zij een aanvulling op en één geheel met de acties die worden gefinancierd op grond van de geografische programma's. Voor deze acties gelden de volgende beginselen:

a) de communautaire beleidsdoelstellingen kunnen niet op passende of doeltreffende wijze worden verwezenlijkt met een geografisch programma en het thematische programma wordt uitgevoerd door of via een intermediaire organisatie zoals een niet-gouvernementele organisatie, een andere niet tot de overheid behorende actor, een internationale organisatie of een multilateraal mechanisme. Hieronder vallen wereldomvattende initiatieven die de MDG's, duurzame ontwikkeling of mondiale collectieve voorzieningen en acties in de lidstaten en toetredende landen ondersteunen middels een afwijking van artikel 24, zoals bedoeld in het thematisch programma,

en/of

b) de acties kunnen zijn:

— multiregionale en/of horizontale acties, zoals proefprojecten en innovatiebeleid;

— acties waarover met de partnerregering(en) geen overeenstemming bestaat;

— acties die van belang zijn voor het doel van een bepaald thematisch programma en die beantwoorden aan een communautaire beleidsprioriteit of een internationale verplichting of toezegging van de Gemeenschap;

— eventueel acties in gevallen waarin er geen geografisch programma bestaat of dit programma is opgeschort.

([1]) Overeenkomst inzake handel, ontwikkeling en samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Zuid-Afrika, anderzijds (PB L 311 van 4.12.1999, blz. 3).

▼B

Artikel 12

Investeren in mensen

1. Communautaire bijstand in het kader van het thematisch programma „Investeren in mensen" heeft tot doel steun te verlenen aan acties op gebieden die rechtstreeks van invloed zijn op de levensstandaard en het welzijn van de mensen, zoals hieronder omschreven, met name in de armste en minst ontwikkelde landen en in de meest achtergestelde bevolkingsgroepen.

2. Ter verwezenlijking van het in lid 1 genoemde doel en in overeenstemming met artikel 11 omvat het programma de volgende actieterreinen:

a) goede gezondheid voor iedereen:

i) bestrijding van aan armoede gerelateerde ziekten, meer bepaald de belangrijkste overdraagbare ziektes, omschreven in het Europees actieprogramma tegen hiv/aids, malaria en tuberculose, in het bijzonder door:

— de betaalbaarheid verbeteren van de belangrijkste farmaceutische producten en diagnostica voor de drie ziekten, overeenkomstig de bepalingen van de TRIPs-overeenkomst, als uiteengezet in de Verklaring van Doha inzake de TRIPs-overeenkomst en de volksgezondheid;

— publieke en private investeringen aanmoedigen voor onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe behandelingswijzen, nieuwe medicijnen, in het bijzonder vaccins, microbiciden en innovatieve behandelmethoden;

— wereldwijde initiatieven ondersteunen ter bestrijding van de drie voornaamste overdraagbare ziekten in het kader van de armoedebestrijding, zoals het Wereldfonds ter bestrijding van hiv/aids, tuberculose en malaria;

ii) overeenkomstig de beginselen van de ICPD en de ICPD + 5 maatregelen ondersteunen om de reproductieve en seksuele gezondheid in de ontwikkelingslanden te verbeteren en het recht van vrouwen, mannen en adolescenten op een goede reproductieve en seksuele gezondheid te vrijwaren, en financiële bijstand en passende expertise verstrekken ter bevordering van een holistische aanpak en van de erkenning van de reproductieve en seksuele gezondheid en rechten als omschreven in het ICPD-actieprogramma, inclusief veilig moederschap en universele toegang tot een alomvattend aanbod van veilige en betrouwbare zorg en diensten, producten, onderwijs en voorlichting, met inbegrip van informatie over allerlei methoden van gezinsplanning, onder meer in de vorm van:

— terugdringing van de moedersterfte- en ziektecijfers, met name in landen en onder bevolkingsgroepen die daardoor het zwaarst worden getroffen;

iii) billijker toegang tot aanbieders van gezondheidszorg, voorzieningen en gezondheidsdiensten door ondersteuning van:

— maatregelen die de kritieke situatie op het gebied van menselijke hulpbronnen in de gezondheidssector verhelpen;

— systemen voor gezondheidsvoorlichting die de mogelijkheid bieden tot het opstellen, meten en analyseren van uitgesplitste prestatiegegevens om tot betere gezondheids- en ontwikkelingsresultaten en duurzame verstrekkingssystemen te komen;

— betere spreiding van vaccinatie en immunisatie en bevordering van beschikbaarheid van en toegang tot bestaande of nieuwe vaccins;

▼B

— eerlijke mechanismen voor de financiering van een billijke toegang tot de gezondheidszorg.

iv) een evenwichtige aanpak die de aandacht verdeelt over preventie, behandeling en zorg, zij het met volstrekte prioriteit voor preventie, in het besef dat zij meer effect sorteert in combinatie met behandeling en verzorging.

b) Onderwijs, kennis en vaardigheden:

i) speciale aandacht voor maatregelen om tegen 2015 wereldwijd basisonderwijs te bewerkstelligen, in het kader van de MDG's en het Actiekader van Dakar: Onderwijs voor iedereen;

ii) basisonderwijs, middelbaar en hoger onderwijs en beroepsopleiding ter verbetering van de toegang tot het onderwijs voor alle kinderen en, in toenemende mate, voor vrouwen en mannen van alle leeftijden, om kennis, vaardigheden en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te vergroten, en aldus bij te dragen aan actief burgerschap en levenslange zelfontplooiing;

iii) bevordering van basisonderwijs van hoge kwaliteit met bijzondere aandacht voor bieden van toegang tot onderwijsprogramma's aan meisjes, kinderen in door conflicten getroffen gebieden en kinderen uit gemarginaliseerde en meer kwetsbare sociale groeperingen; de bevordering van verplicht gratis onderwijs tot op vijftienjarige leeftijd om alle vormen van kinderarbeid te bestrijden;

iv) ontwikkeling van methodes om leerresultaten te meten, voor een betere beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, meer bepaald in lezen, schrijven en rekenen en in de voornaamste levensvaardigheden;

v) bevordering van harmonisatie en onderlinge afstemming onder donoren, ter bevordering van universeel verplicht, gratis basisonderwijs van hoge kwaliteit door internationale of meerlandeninitiatieven;

vi) ondersteuning van een inclusieve kennismaatschappij en hulp om de digitale kloof en kennis- en informatielacunes te dichten;

vii) verbetering van kennis en innovatie door middel van wetenschap en technologie, alsmede ontwikkeling van en toegang tot elektronische communicatienetten ter verbetering van sociaal-economische groei en duurzame ontwikkeling in samenhang met de internationale dimensie van het communautaire onderzoeksbeleid;

c) Gendergelijkheid:

i) het propageren van gendergelijkheid en vrouwenrechten, tot uitvoering van mondiale verbintenissen als vastgelegd in de VN-Verklaring en het Actieplatform van Beijing en het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, met inbegrip van de volgende activiteiten:

— ondersteuning van programma's die bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van het Actieplatform van Beijing, met bijzondere nadruk op gendergelijkheid in het bestuur en politieke en maatschappelijke vertegenwoordiging en andere maatregelen voor de zelfbeschikking van vrouwen;

— versterking van de institutionele en operationele capaciteit van de voornaamste belanghebbenden, organisaties van het maatschappelijk middenveld en vrouwenorganisaties en -netwerken om hen te ondersteunen in hun streven naar gendergelijkheid en economische en sociale zelfbeschikking, met inbegrip van noord-zuid- en zuid-zuid-netwerken en bewustmakingscampagnes;

▼B

— toevoeging van een genderperspectief bij het opbouwen van monitoring- en statistiekcapaciteit door steun voor het uitwerken en verspreiden van naar sekse uitgesplitste gegevens en indicatoren, alsmede gegevens en indicatoren betreffende gendergelijkheid;

— het analfabetisme onder volwassen reduceren, met bijzondere nadruk op het lezen en schrijven door vrouwen;

— maatregelen ter bestrijding van geweld tegen vrouwen.

d) Andere aspecten van menselijke en maatschappelijke ontwikkeling

i) Cultuur:

— bevordering van interculturele dialoog, van culturele verscheidenheid en van eerbiediging van de gelijke waardigheid van alle culturen;

— bevordering van internationale samenwerking die de cultuurindustrie doet bijdragen aan de economische groei in ontwikkelingslanden en aldus haar volle potentieel bij de armoedebestrijding tot gelding brengt, met aandacht voor thema's als markttoegang en intellectuele-eigendomsrechten;

— bevordering van respect voor de sociale, culturele en spirituele waarden van inheemse volkeren en minderheden ter bevordering van gelijkheid en rechtvaardigheid in multi-etnische samenlevingen overeenkomstig de universele rechten van de mens op welke eenieder, ook inheemse volkeren en minderheden, recht heeft;

— ondersteuning van cultuur als economische sector die beloften voor ontwikkeling en groei inhoudt.

ii) werkgelegenheid en sociale cohesie:

— bevordering van een geïntegreerde sociale en economische benadering, met aandacht voor productieve werkgelegenheid, behoorlijk werk voor iedereen, sociale cohesie, ontwikkeling van menselijk potentieel, rechtvaardigheid, sociale zekerheid en het in kaart brengen van de werkgelegenheidsproblematiek en verhoging van de kwaliteit van de werkgelegenheid in de informele sector en het mondiger maken van vakverenigingen, overeenkomstig de beginselen van de IAO-verdragen en de internationale toezeggingen van de Gemeenschap;

— bevordering van de „fatsoenlijk werk voor iedereen”-agenda als universele doelstelling, onder meer door wereldwijde en andere meerlandeninitiatieven ter uitvoering van de internationaal overeengekomen fundamentele arbeidsnormen van de IAO, beoordeling van het effect van fatsoenlijk werk op het handelsverkeer, duurzame en adequate mechanismen voor een eerlijke financiering, doeltreffende werking — en bredere dekking — van stelsels voor sociale bescherming;

— steun voor initiatieven voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden en de aanpassing aan de handelsliberalisering, waaronder integratie van een werkgelegenheidsdimensie in het ontwikkelingsbeleid, teneinde de Europese sociale waarden te helpen verspreiden;

— bijdragen tot het propageren van de positieve sociale dimensie van de mondialisering en de ervaring van de EU.

iii) jongeren en kinderen:

— bestrijding van alle vormen van kinderarbeid, kinderhandel en geweld tegen kinderen en aanmoediging van een beleid dat aandacht heeft voor de bijzondere kwetsbaarheid en mogelijkheden van jongeren en kinderen, de bescherming van

▼B

hun rechten en belangen, onderwijs, gezondheid en welzijn, en dat hen allereerst laat meespreken en meehandelen;

— de ontwikkelingslanden meer aandacht laten schenken aan en beter in staat stellen tot de ontwikkeling van een beleid ten gunste van jongeren en kinderen;

— pleiten voor concrete strategieën en acties in verband met de specifieke problemen en uitdagingen waarmee jongeren en kinderen te maken hebben, waarbij steeds hun belang voor ogen wordt gehouden. Kinderen en jongeren moeten zeggenschap krijgen;

— de positie van de Gemeenschap als voornaamste donor van ODA onder de internationale instellingen benutten om multilatere donoren druk te laten uitoefenen ten gunste van beleid dat de ernstigste vormen van kinderarbeid afschaft, inzonderheid gevaarlijke vormen, om uiteindelijk alle vormen van kinderarbeid te doen verdwijnen, kinderhandel en geweld tegen kinderen te bestrijden, alsmede om de rol van kinderen en jongeren als ontwikkelingsactoren te propageren.

Artikel 13

Milieu en duurzaam beheer van de natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van energie

1. Het thematisch programma milieu en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, waaronder water, en energie, is erop gericht de milieubeschermingsvereisten te integreren in het ontwikkelingsbeleid en andere onderdelen van het extern beleid van de Gemeenschap, en is bedoeld om, in het gezamenlijk belang van de Gemeenschap en de partnerlanden en -regio's, het milieu- en energiebeleid van de Gemeenschap in het buitenland te helpen propageren.

2. Ter verwezenlijking van het in lid 1 genoemde doel en in overeenstemming met artikel 11 omvat het programma de volgende actieterreinen:

a) de ontwikkelingslanden bij de bron te helpen de MDG inzake milieuduurzaamheid te verwezenlijken door de opbouw van capaciteit voor milieu-integratie in de ontwikkelingslanden, door steunverlening aan het maatschappelijk middenveld, aan plaatselijke overheden en aan overlegfora, door monitoring en evaluatie van het milieu, door de uitwerking van innovatieve methoden en door jumelage met als doel ervaringen uit te wisselen en de samenwerking op deze gebieden met de belangrijkste landen te intensiveren;

b) te bevorderen dat communautaire initiatieven en verbintenissen die op internationaal en regionaal niveau overeengekomen zijn, of een grensoverschrijdend karakter hebben, worden uitgevoerd, middels steun voor duurzame ontwikkeling in de vorm van activiteiten betreffende de huidige en toekomstige klimaatveranderingsproblemen, biodiversiteit, woestijnvorming, het boswezen, bodemdegradatie, visserij en mariene hulpbronnen, naleving van milieunormen (met betrekking tot producten en productieprocessen), veilige chemicaliën en afvalbeheer, bestrijding van vertontreiniging, duurzame productie en consumptie en milieu-gerelateerde migratie. Dit behelst voorts inspanningen ter bevordering van goed bestuur in de bosbouw en ter bestrijding van illegale houtkap, in het bijzonder door FLEGT, en innovatieve activiteiten tot behoud en duurzaam beheer van bossen met de actieve participatie van lokale gemeenschappen en van van bossen afhankelijke bevolkingsgroepen.

   Met betrekking tot water is het thematisch programma erop gericht een kader vast te stellen voor de langetermijnbescherming van watervoorraden en duurzaam watergebruik te propageren door ondersteuning van beleidscoördinatie;

▼B

c) de milieudoelstellingen beter te integreren, middels methodologische ondersteuning, verbetering van de milieudeskundigheid die beschikbaar is voor de beleidswerkzaamheden, de integratie en innovatieve maatregelen van de Gemeenschap en voor het propageren van samenhang;

d) versterking van het milieubestuur en ondersteuning van het uitwerken van internationaal beleid, door te zorgen voor onderlinge verankering van de milieupijler en de andere pijlers van het internationaal beheer voor duurzame ontwikkeling, door te assisteren bij de milieumonitoring en -evaluatie op regionaal en internationaal niveau, door meer steun te geven aan de secretariaten van de multilaterale milieu-overeenkomsten, door de naleving en handhaving van multilaterale milieuovereenkomsten te bevorderen met doeltreffende maatregelen, zoals capaciteitsopbouw, door internationale organisaties en processen, alsmede het maatschappelijk middenveld en de beleidsdenkers te steunen en door internationale onderhandelingen efficiënter te laten verlopen;

e) het steunen van keuzes voor duurzame energie in de partnerlanden en -regio's, door duurzame energie te integreren in ontwikkelingsplannen en -strategieën, door institutionele steun en technische bijstand te ontwikkelen, door een gunstig wettelijk en beleidskader te scheppen dat nieuwe bedrijven en investeerders in hernieuwbare energie aantrekt, door de rol van energie als inkomensgenerator voor de armen te versterken, door innovatieve financieringsvormen te bevorderen en door op al deze gebieden regionale samenwerking tussen regeringen, niet-gouvernementele organisaties en de particuliere sector aan te moedigen. De strategische maatregelen van de Gemeenschap zullen in het bijzonder aanmoediging verlenen voor het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, betere energie-efficiëntie en het uitwerken van een energieregelgevingskader in de betrokken landen en regio's, en voor de vervanging van bijzonder schadelijke energiebronnen door minder schadelijke.

Artikel 14

Niet-overheidsactoren en plaatselijke overheden in het ontwikkelingsproces

1. Het thematisch programma niet-overheidsactoren en plaatselijke overheden in het ontwikkelingsproces heeft tot doel om medefinanciering te verlenen voor initiatieven op ontwikkelingsgebied die worden voorgesteld en/of uitgevoerd door organisaties van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden en afkomstig zijn van de Gemeenschap en de partnerlanden. Ten minste 85 % van de uit hoofde van dit thematisch programma geplande financiering wordt aan niet-overheidsactoren toegewezen. Het programma wordt uitgevoerd in overeenstemming met het doel van deze verordening en ter versterking van de capaciteit van niet-overheidsactoren en plaatselijke overheden om aan de uitwerking van het beleid te kunnen deelnemen, ten einde:

a) te komen tot een meer op integratie en medebeslissing gebaseerde samenleving. Meer bepaald moet:

   i) ontwikkeling ten goede komen aan bevolkingsgroepen die verstoken blijven van algemene diensten en hulpbronnen en die uitgesloten zijn van de beleidsvorming;

   ii) de capaciteit van de maatschappelijke organisaties en plaatselijke overheden in de partnerlanden worden versterkt, zodat zij beter betrokken kunnen worden bij het vaststellen en uitvoeren van strategieën voor leniging van de armoede en voor duurzame ontwikkeling;

   iii) de interactie tussen overheids- en niet-overheidsactoren in verschillende verbanden worden gefaciliteerd en in decentralisatie-

▼B

processen een grotere rol plaatselijke overheden worden gesteund;

b) de Europese bevolking meer vertrouwd te maken met de ontwikkelingsproblematiek en in de Gemeenschap en de toetredende landen actieve publieke steun te verwerven voor strategieën die zijn gericht op armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling in de partnerlanden en voor eerlijker verhoudingen tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden, en te dien einde de rol van het maatschappelijk middenveld en de plaatselijke overheden te versterken;

c) efficiëntere samenwerking te bereiken, synergie te bevorderen en een gestructureerde dialoog mogelijk te maken tussen de netwerken van het maatschappelijk middenveld en verenigingen van plaatselijke overheden, binnen hun organisaties zelf, alsook met de instellingen van de Gemeenschap.

2. Ter verwezenlijking van het in lid 1 genoemde doel en in overeenstemming met artikel 11 omvat het programma de volgende actieterreinen:

a) in ontwikkelingslanden en regio's in die zin optreden dat:

i) participatieve ontwikkeling en processen, alsook inclusie van alle actoren, vooral kwetsbare en gemarginaliseerde groepen worden bevorderd;

ii) de capaciteitsontwikkeling bij de betrokken actoren op nationaal, regionaal of lokaal niveau wordt ondersteund;

iii) het kweken van wederzijds begrip wordt bevorderd;

iv) de burgers gemakkelijker actief gaan deelnemen aan het ontwikkelingsproces en beter in staat zijn tot handelen over te gaan;

b) het publiek bewuster maken van de ontwikkelingsproblematiek en de ontwikkelingseducatie in de Gemeenschap en de toetredende landen uit te bouwen, het ontwikkelingsbeleid te verankeren in de Europese samenlevingen, in de Gemeenschap en de toetredende landen meer overheidssteun beschikbaar te stellen voor armoedebestrijding en voor eerlijker betrekkingen tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden, de gevoeligheid in de Gemeenschap voor de problemen en moeilijkheden van de ontwikkelingslanden en hun bevolking te vergroten en te werken aan de sociale dimensie van de globalisering;

c) zorgen voor coördinatie en communicatie tussen de netwerken van maatschappelijke organisaties en van plaatselijke overheden, binnen hun organisaties en tussen de verschillende categorieën belanghebbenden die deelnemen aan het Europese en het mondiale publieke debat over ontwikkeling.

3. Steun aan plaatselijke overheden in de partnerlanden wordt in de regel verleend in het kader van de landenstrategiedocumenten, tenzij deze niet de nodige steun bieden, met name in situaties zoals moeilijke partnerschappen, zwakke staten en situaties na conflicten.

Bij de berekening van de communautaire medefinanciering voor steun aan de plaatselijke overheden en hun verenigingen wordt rekening gehouden met hun bijdragecapaciteit.

Artikel 15

Voedselzekerheid

1. Doel van het thematisch programma voedselzekerheid is, de voedselzekerheid voor de armste en meest kwetsbare bevolkingsgroepen te verbeteren en bij te dragen tot de verwezenlijking van de MDG inzake armoede en honger, door een reeks acties die de algehele samenhang, complementariteit en continuïteit van de maatregelen van de Gemeenschap waarborgen, onder meer op het gebied van de overgang van hulp naar ontwikkeling.

▼B

2. Ter verwezenlijking van het in lid 1 genoemde doel en in overeenstemming met artikel 11 omvat het programma de volgende actieterreinen:

a) bijdragen tot de terbeschikkingstelling van internationale collectieve voorzieningen, met name vraaggestuurd onderzoek en technologische innovatie ten behoeve van de armen, evenals capaciteitsontwikkeling en wetenschappelijke en technische zuid-zuid- en zuid-noord-samenwerking en twinning;

b) ondersteunen van mondiale, continentale en regionale programma's voor met name:

   i) de ondersteuning van informatie over voedselzekerheid en snelle-waarschuwingssystemen;

   ii) de ondersteuning van voedselzekerheid op specifieke gebieden zoals landbouw, met inbegrip van de bepaling van regionaal landbouwbeleid en toegang tot grond, landbouwhandel en beheer van natuurlijke hulpbronnen;

   iii) de bevordering, versterking en aanvulling van nationale voedselzekerheidsprogramma's en armoedebestrijdingsstrategieën op de korte, de middellange en de langere termijn, en

   iv) de ondersteuning van netwerken van beleidsdeskundigen en niet-overheidsactoren teneinde de mondiale voedselzekerheidsagenda te bevorderen;

c) opkomen voor en voortgang maken met de mondiale voedselzekerheidsagenda. De Gemeenschap blijft in het internationale debat de nadruk leggen op essentiële voedselzekerheidsvraagstukken en bevordert de harmonisatie, samenhang en onderlinge afstemming van het beleid en de hulpverstrekking van de ontwikkelingspartners en de donoren. Met name moet de rol van het maatschappelijk middenveld in voedselveiligheidsvraagstukken sterker bevorderd worden;

d) aanpakken van de voedselonzekerheid in uitzonderlijke omstandigheden zoals overgangssituaties en zwak staatsbestel, door een centrale rol te spelen in de koppeling van hulp, rehabilitatie en ontwikkeling. Het thematisch programma:

   i) ondersteunt maatregelen om de productieve en sociale activa die essentieel zijn voor de voedselzekerheid te beschermen, in stand te houden en te recupereren, teneinde economische integratie en herstel op lange termijn mogelijk te maken; en

   ii) ondersteunt crisispreventie en -beheersing om de kwetsbaarheid van mensen in crisissituaties te verminderen en hun weerbaarheid te versterken;

e) ontwikkelen van innovatieve voedselzekerheidsbeleidslijnen, strategieën en benaderingen, en het versterken van het potentieel voor het repliceren en de zuid-zuid-verspreiding daarvan. Er kunnen maatregelen worden genomen op het gebied van onder meer landbouw, met inbegrip van grondhervorming en grondbeleid, duurzaam beheer van en toegang tot natuurlijke hulpbronnen, voedselzekerheid in relatie tot plattelands- en plaatselijke ontwikkeling, met inbegrip van infrastructuur, voeding, demografie en arbeid, migratie, gezondheid en onderwijs. Er wordt gezorgd voor consistentie en complementariteit met andere communautaire programma's op deze gebieden.

Artikel 16

Migratie en asiel

1. Doel van het thematisch programma voor samenwerking met derde landen op het gebied van migratie en asiel is, deze landen te ondersteunen in hun inspanningen voor een beter beheer van de migra-

▼B

tiestromen in al hun dimensies. Hoewel het thematisch programma in hoofdzaak gericht is op migratie naar de Gemeenschap, wordt ook rekening gehouden met relevante zuid-zuid-migratiestromen.

2. Ter verwezenlijking van het in lid 1 genoemde doel en in overeenstemming met artikel 11 omvat het programma de volgende actieterreinen:

a) versterking van de relatie tussen migratie en ontwikkeling, met name door de bijdrage van diasporagemeenschappen aan de ontwikkeling van hun land van oorsprong aan te moedigen en ervoor te zorgen dat de terugkeer van migranten meer nut oplevert; de uittocht van hooggeschoolden (brain drain) af te remmen en de circulaire migratie van geschoolde migranten te bevorderen; financiële overmakingen van migranten naar hun land van oorsprong te vergemakkelijken; vrijwillige terugkeer en reïntegratie van migranten te ondersteunen en capaciteit voor migratiebeheer op te bouwen; inspanningen voor capaciteitsopbouw te bevorderen, om landen te helpen een op ontwikkeling gericht migratiebeleid te bepalen en de capaciteit te ontwikkelen om migratiestromen gezamenlijk te beheren;

b) bevordering van een goed beheerde arbeidsmigratie, met name door informatie te verstrekken over legale migratie en over de voorwaarden van binnenkomst en verblijf op het grondgebied van de lidstaten van de Gemeenschap; informatie te verstrekken over de mogelijkheden en behoeften in de lidstaten met betrekking tot arbeidsmigratie en over de kwalificaties van migratiekandidaten uit derde landen; steun te verlenen voor opleiding van kandidaten voor legale migratie vóór hun vertrek; en de bepaling en implementatie van kaderwetgeving voor migrerende werknemers in derde landen aan te moedigen;

c) bestrijding van illegale migratie en het vergemakkelijken van de overname van niet-legale immigranten, ook tussen derde landen, en in het bijzonder bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel; het ontmoedigen van illegale immigratie en bewustmaking van de daarmee verbonden risico's; het verbeteren van de capaciteiten op het gebied van grens-, visum- en paspoortbeheer, waaronder beveiliging van documenten en eventueel de invoering van biometrische gegevens; alsmede opsporing van vervalste documenten; daadwerkelijke implementatie van de met de Gemeenschap gesloten overnameovereenkomsten en de uit internationale overeenkomsten voortvloeiende verplichtingen; en bijstaan van derde landen bij het beheer van niet-legale immigratie en de coördinatie van hun beleid;

d) bescherming van migranten, ook van de meest kwetsbaren zoals vrouwen en kinderen, tegen uitbuiting en uitsluiting, door maatregelen zoals het ontwikkelen van wetgeving in de derde landen op het gebied van legale immigratie; ondersteunen van integratie en niet-discriminatie, alsmede maatregelen om migranten te beschermen tegen racisme en vreemdelingenhaat; voorkomen en bestrijden van mensenhandel en elke vorm van slavernij;

e) bevordering van asiel en internationale bescherming, onder meer met regionale beschermingsprogramma's, met name door versterking van de institutionele capaciteiten; ondersteunen van de registratie van asielzoekers en vluchtelingen; bevordering van internationale normen en instrumenten voor de bescherming van vluchtelingen; verlenen van steun voor verbetering van de opvang en de lokale integratie, en streven naar duurzame oplossingen.

Artikel 17

ACS-landen van het suikerprotocol

1. De in bijlage III vermelde ACS-landen van het suikerprotocol, die getroffen zijn door de communautaire hervorming van de suikermarkt komen in aanmerking voor een programma van begeleidende maatregelen. De communautaire bijstand voor deze landen is gericht op de on-

▼B

dersteuning van hun aanpassingsproces wanneer zij zich geconfronteerd zien met nieuwe condities op de suikermarkt als gevolg van de hervorming van de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker. In de communautaire bijstand wordt rekening gehouden met de aanpassingsstrategieën van de landen en wordt bijzondere aandacht besteed aan de volgende samenwerkingsterreinen:

a) verbetering van het concurrentievermogen van de suiker- en suikerrietsector, mits dit een duurzaam proces is, rekening houdende met de situatie van de verschillende belanghebbenden in de keten;

b) bevordering van de economische diversificatie van gebieden die van suiker afhankelijk zijn;

c) aanpak van de bredere gevolgen van het aanpassingsproces, bijvoorbeeld, hoewel niet uitsluitend, op het gebied van werkgelegenheid en sociale dienstverlening, grondgebruik en milieuherstel, de energiesector, onderzoek en innovatie en macro-economische stabiliteit.

2. Binnen het in bijlage IV genoemde bedrag stelt de Commissie het maximumbedrag vast dat aan elk land van het suikerprotocol ter beschikking wordt gesteld voor het financieren van de maatregelen bedoeld in lid 1; daarbij wordt uitgegaan van de behoeften van het land, wat betreft met name het effect van de hervorming van de suikersector en het belang van de suikersector voor de economie. De toewijzingscriteria worden vastgesteld aan de hand van de gegevens over de verkoopseizoenen vóór 2004.

Nadere instructies betreffende de verdeling van het totaalbedrag onder de begunstigde landen worden door de Commissie volgens de bedoelde procedure in artikel 35, lid 2, vastgesteld.

TITEL III

PROGRAMMERING EN TOEWIJZING VAN FONDSEN

Artikel 18

Algemeen kader voor de programmering en de toewijzing van middelen

1. Voor de geografische programma's stelt de Commissie overeenkomstig artikel 19 voor elk partnerland en voor elke partnerregio strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's op en keurt zij overeenkomstig artikel 22 voor elk partnerland en voor elke partnerregio jaarlijkse actieprogramma's goed.

Voor de thematische programma's stelt de Commissie overeenkomstig artikel 20 thematische strategiedocumenten op en keurt zij overeenkomstig artikel 22 actieprogramma's goed.

In uitzonderlijke omstandigheden kan de hulp van de Gemeenschap overeenkomstig artikel 23 tevens de vorm aannemen van specifieke maatregelen waarin de strategiedocumenten en de indicatieve meerjarenprogramma's niet hebben voorzien.

2. De Commissie bepaalt de indicatieve meerjarentoewijzingen binnen elk geografisch programma aan de hand van gestandaardiseerde, objectieve en transparante toewijzingscriteria, op basis van de behoeften en de prestaties van de betrokken partnerlanden of -regio's en indachtig de specifieke problemen van landen of regio's die in een crisis- of conflictsituatie verkeren of gevoelig zijn voor natuurrampen, naast de specificiteit van de verschillende programma's.

Bij het beoordelen van de behoeften wordt rekening gehouden met de bevolking, het inkomen per hoofd, de mate van armoede, de inkomensverdeling en het niveau van de sociale ontwikkeling. Bij het beoordelen van de prestaties wordt gelet op de politieke, economische en maatschappelijke vooruitgang, de voortgang op het gebied van goed bestuur

▼B

en het effectieve gebruik van de hulp, met name de manier waarop een land schaarse ontwikkelingsmiddelen, te beginnen met zijn eigen middelen, gebruikt.

3. Voor de versterking van de samenwerking tussen de ultraperifere regio's van de EU en de aangrenzende partnerlanden en -regio's kan de Commissie in een specifiek financieel kader voorzien.

Artikel 19

Geografische strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's

1. Bij de voorbereiding en uitvoering van strategiedocumenten worden de in artikel 3, leden 5 tot en met 8, van deze verordening neergelegde beginselen inzake de doeltreffendheid van hulp toegepast, te weten nationale verantwoordelijkheid, partnerschap, coördinatie, harmonisatie, afstemming op de procedures van het ontvangende land of de ontvangende regio en resultaatgerichtheid.

2. In overeenstemming met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen, de beginselen en beleidsvoorschriften van deze verordening alsmede met bijlage IV, worden de strategiedocumenten opgesteld voor een periode die niet langer is dan de geldigheidsduur van deze verordening, en beogen zij een samenhangend kader te bieden voor de samenwerking tussen de Gemeenschap en het partnerland of de partnerregio. De indicatieve meerjarenprogramma's worden opgesteld op basis van de strategiedocumenten.

De strategiedocumenten worden onderworpen aan een evaluatie halverwege de looptijd of, indien nodig, aan ad hoc evaluaties waarbij in voorkomend geval de beginselen en de procedures worden toegepast die zijn overeengekomen in de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met de partnerlanden en -regio's.

3. De strategiedocumenten worden in beginsel opgesteld op basis van een dialoog met de partnerlanden en -regio's waarbij ook het maatschappelijk middenveld en de regionale en plaatselijke overheden van die landen en regio's worden betrokken, zodat voldoende eigen verantwoordelijkheid voor het proces wordt genomen en de nationale ontwikkelingsstrategieën, en voornamelijk de strategieën voor armoedebestrijding, voldoende steun krijgen.

4. Voor elk partnerland en voor elke partnerregio worden op basis van de strategiedocumenten indicatieve meerjarenprogramma's opgesteld. Indien mogelijk wordt hierover een overeenkomst gesloten met de partnerlanden en -regio's.

De indicatieve meerjarenprogramma's bepalen de prioritaire terreinen die voor communautaire financiering in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten en de prestatie-indicatoren.

De indicatieve meerjarenprogramma's vermelden tevens de indicatieve financiële toewijzingen, zowel in totaal als per prioritair terrein, eventueel door vermelding van een minimum- en een maximumbedrag. Deze toewijzingen zijn in overeenstemming met de in bijlage IV vermelde indicatieve toewijzingen.

De indicatieve meerjarenprogramma's worden indien nodig op basis van de resultaten van de evaluatie halverwege de looptijd of de ad hoc evaluatie van de strategiedocumenten aangepast.

De indicatieve meerjarentoewijzing kan worden verhoogd of verlaagd ten gevolge van de evaluaties, met name in het licht van bijzondere behoeften zoals post-crisissituaties of uitzonderlijke dan wel onbevredigende prestaties.

5. Indien zich omstandigheden voordoen zoals crises, post-conflictsituaties, bedreigingen voor de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, kan de samenwer-

▼B

kingsstrategie per land of per regio ad hoc worden geëvalueerd volgens een bijzondere spoedprocedure. Deze evaluatie kan leiden tot een strategie per land of per regio die de overgang naar ontwikkeling en samenwerking op de lange termijn moet bevorderen.

6. Overeenkomstig artikel 2, lid 6, garandeert de strategie tevens de samenhang, en voorkomt zij wederzijdse overlapping, tussen de maatregelen die zijn genomen in het kader van deze verordening en de maatregelen die in aanmerking komen voor financiering in het kader van andere communautaire instrumenten, met name Verordening (EG) nr. 1717/2006 en Verordening (EG) nr. 1257/96. Ten aanzien van partnerlanden of groepen van partnerlanden die rechtstreeks betrokken zijn bij of getroffen worden door een crisis of post-crisis, wordt bij de indicatieve meerjarenprogramma's bijzondere nadruk gelegd op versterking van de coördinatie tussen hulp, rehabilitatie en ontwikkeling, zodat de overgang van noodsituatie naar ontwikkelingsfase kan worden verzekerd. Voor de landen en regio's waar zich regelmatig natuurrampen voordoen, ligt de nadruk op de voorbereiding op en het voorkomen van rampen en de beheersing van de gevolgen van dit soort rampen.

7. Ter stimulering van de regionale samenwerking kan de Commissie bij de vaststelling van de jaarlijkse actieprogramma's van het in artikel 22 bedoelde type of de in artikel 23 bedoelde bijzondere maatregelen voor samenwerking, besluiten dat in het kader van dit hoofdstuk de in bijlage V genoemde landen in aanmerking komen, overeenkomstig artikel 2, lid 4, eerste alinea, indien het uit te voeren project of programma een regionaal of grensoverschrijdend karakter heeft. In de in dit artikel en in artikel 20 bedoelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's kan in deze mogelijkheid worden voorzien.

8. De Commissie en de lidstaten plegen in een vroeg stadium van het programmeringsproces overleg met elkaar en met andere donors en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en regionale en plaatselijke overheden, ter bevordering van de complementariteit van hun samenwerkingsactiviteiten.

Artikel 20

Strategiedocumenten voor thematische programma's

1. De thematische strategiedocumenten worden opgesteld voor een termijn die niet langer is dan de geldigheidsduur van deze verordening. Zij bevatten een omschrijving van de communautaire strategie voor het betrokken thema, de prioriteiten van de Gemeenschap, de situatie op internationaal niveau en de activiteiten van de voornaamste partners. Zij zijn in overeenstemming met het algemene doel en de werkingssfeer, de doelstellingen en de beginselen en de beleidsvoorschriften van deze verordening en met bijlage IV.

De thematische strategiedocumenten bepalen de prioritaire terreinen die voor communautaire financiering in aanmerking komen, de specifieke doelstellingen, de verwachte resultaten en de prestatie-indicatoren.

De thematische strategiedocumenten vermelden tevens de indicatieve financiële toewijzingen, in hun totaliteit en per prioritair terrein, eventueel door vermelding van een minimum- en een maximumbedrag.

De strategiedocumenten worden onderworpen aan een evaluatie halverwege de looptijd of, indien nodig, aan ad hoc-evaluatie.

2. De Commissie en de lidstaten plegen in een vroeg stadium van de programmering, onderling en met andere donoren en ontwikkelingsactoren, waaronder vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en plaatselijke overheden, overleg ter bevordering van de complementariteit van hun samenwerkingsactiviteiten.

3. Voor de deelname aan mondiale initiatieven worden middelen en prioritaire acties vastgelegd.

▼B

Artikel 21

Goedkeuring van strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's

De in de artikelen 19 en 20 bedoelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's, en de evaluaties daarvan, bedoeld in artikel 19, lid 2, en artikel 20, lid 1, alsmede de in artikel 17 bedoelde begeleidende maatregelen, worden door de Commissie volgens de in artikel 35, lid 2, bedoelde beheersprocedure goedgekeurd.

TITEL IV

UITVOERING

Artikel 22

Goedkeuring van jaarlijkse actieprogramma's

1. De Commissie keurt jaarlijkse actieprogramma's goed die zijn opgesteld op basis van de in de artikelen 19 en 20 bedoelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's.

In uitzonderlijke omstandigheden, met name indien een actieprogramma nog niet is goedgekeurd, kan de Commissie op basis van de in de artikelen 19 en 20 bedoelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's volgens dezelfde regels en procedures als voor de actieprogramma's maatregelen buiten de jaarlijkse actieprogramma's om goedkeuren.

2. In de jaarlijkse actieprogramma's worden de doelstellingen, de terreinen waarop maatregelen worden genomen, de verwachte resultaten, de beheersprocedures en het totale bedrag van de geplande financiering vastgesteld. Zij bevatten een beschrijving van de te financieren acties, een indicatie van de overeenkomstige financieringsbedragen en het indicatief tijdschema voor de uitvoering. De doelstellingen moeten meetbaar zijn en tijdgebonden ijkpunten bevatten.

3. De jaarlijkse actieprogramma's worden door de Commissie volgens de in artikel 35, lid 2, bedoelde beheersprocedure goedgekeurd.

4. Op projectniveau vindt een passend milieu-onderzoek plaats, met inbegrip van een milieu-effectbeoordeling voor milieugevoelige projecten, in het bijzonder voor belangrijke nieuwe infrastructuur. Waar zulks relevant is, wordt bij de uitvoering van sectorale programma's gebruik gemaakt van strategische milieueffectbeoordelingen. Geïnteresseerde belanghebbenden worden bij de milieubeoordelingen betrokken en de resultaten worden voor het publiek beschikbaar gesteld.

Artikel 23

Bijzondere maatregelen die niet in de strategiedocumenten en de indicatieve meerjarenprogramma's zijn opgenomen

1. In geval van onvoorziene en naar behoren gerechtvaardigde behoeften of omstandigheden in verband met natuurrampen, burgeroorlog of crisissituaties, waarvoor geen middelen beschikbaar zijn krachtens Verordening (EG) nr. 1717/2006 of Verordening (EG) nr. 1257/96 worden door de Commissie buiten de strategiedocumenten en de indicatieve meerjarenprogramma's om „bijzondere maatregelen” getroffen.

Met bijzondere maatregelen kunnen tevens acties worden gefinancierd die de overgang van noodhulp naar ontwikkelingsactiviteiten op de lange termijn vergemakkelijken, waaronder activiteiten om de bevolking beter voor te bereiden op terugkerende crises.

2. Met bijzondere maatregelen worden de doelstellingen, de terreinen waarop maatregelen worden getroffen, de verwachte resultaten, de be-

▼B

heersprocedures en het totale bedrag van de geplande financiering vastgesteld. Zij bevatten een beschrijving van de te financieren acties, een indicatie van de overeenkomstige bedragen van de financiering en het indicatief tijdschema voor de uitvoering. Zij bevatten een definitie van het soort prestatie-indicatoren die tijdens de uitvoering van de bijzondere maatregelen moeten worden gevolgd.

3. Bijzondere maatregelen van meer dan 10 miljoen EUR worden door de Commissie volgens de in artikel 35, lid 2, bedoelde beheersprocedure goedgekeurd. Bijzondere maatregelen waarvan de kosten minder dan 10 miljoen EUR bedragen, worden door de Commissie binnen één maand na de goedkeuring ter kennis van de lidstaten en het Europees Parlement gebracht.

4. Wijziging van de bijzondere maatregelen, zoals technische aanpassing, verlenging van de uitvoeringstermijn, herschikking van de kredieten binnen de begroting, verhoging van de begroting met een bedrag van minder dan 20 % van de oorspronkelijke begroting of vermindering van de begroting, hoeft niet volgens de in artikel 35, lid 2, bedoelde procedure te geschieden, voorzover de wijziging de oorspronkelijke, in het besluit van de Commissie vastgestelde doelstellingen onverlet laat. Dergelijke technische aanpassingen worden binnen één maand ter kennis van de lidstaten en het Europees Parlement gebracht.

Artikel 24

Voorwaarden

1. Onverminderd artikel 31 komen ter uitvoering van de in artikel 22 bedoelde jaarlijkse actieprogramma's en de in artikel 23 bedoelde bijzondere maatregelen, voor financiering op grond van deze verordening in aanmerking:

a) de partnerlanden, de partnerregio's en hun instellingen;

b) de gedecentraliseerde organen van de partnerlanden, zoals gemeenten, provincies, departementen en regio's;

c) de gemengde organen die door de partnerlanden en -regio's en de Gemeenschap zijn opgericht;

d) internationale organisaties, waaronder regionale organisaties, organisaties, diensten of missies die onder het stelsel van de VN vallen, internationale en regionale financiële instellingen en ontwikkelingsbanken, voorzover zij een bijdrage leveren tot het verwezenlijken van de doelstellingen van deze verordening;

e) de instellingen en organen van de Gemeenschap, doch uitsluitend ter uitvoering van de in artikel 26 bedoelde ondersteunende maatregelen;

f) de agentschappen en bureaus van de EU;

g) de volgende entiteiten en organen van de lidstaten, van partnerlanden en -regio's of van andere derde staten die voldoen aan de in artikel 31 vastgestelde regels betreffende de toegang tot de buitenlandse hulp van de Gemeenschap, voorzover zij een bijdrage leveren tot het verwezenlijken van de doelstellingen van deze verordening:

   i) overheids- of semi-overheidsinstanties, de plaatselijke overheden of collectiviteiten en hun groeperingen of representatieve organisaties;

   ii) ondernemingen, bedrijven en andere particuliere organisaties en economische actoren;

   iii) financiële instellingen die in de partnerlanden en -regio's particuliere investeringen subsidiëren, bevorderen en financieren;

   iv) niet-overheidsactoren, zoals bedoeld in lid 2;

   v) natuurlijke personen.

▼B

2. Niet-winstgevende niet-overheidsactoren die op grond van deze verordening voor financiële hulp in aanmerking komen en op onafhankelijke en verantwoordingsplichtige basis werken, zijn met name: niet-gouvernementele organisaties, organisaties van de autochtone bevolkingen, organisaties die nationale en/of etnische minderheden vertegenwoordigen, beroepsgroeperingen en plaatselijke actiegroepen, coöperaties, vakbonden, organisaties die economische en sociale actoren vertegenwoordigen, organisaties ter bestrijding van corruptie en fraude en ter bevordering van goed openbaar bestuur, burgerrechtenorganisaties en organisaties die discriminatie bestrijden, plaatselijke organisaties (en netwerken daarvan) die werkzaam zijn op het gebied van gedecentraliseerde regionale samenwerking en integratie, nationale en internationale verenigingen van plaatselijke overheden die in de ontwikkelingssfeer werkzaam zijn, verbruikersverenigingen, vrouwen- en jongerenorganisaties, onderwijs-, culturele, onderzoeks- en wetenschappelijke organisaties, universiteiten, kerken en religieuze verenigingen of gemeenschappen, media, en alle niet-gouvernementele organisaties en onafhankelijke stichtingen, waaronder onafhankelijke politieke stichtingen, die een bijdrage kunnen leveren tot het verwezenlijken van de doelstellingen van deze verordening.

Artikel 25

Financieringsvormen

1. De communautaire financiering kan de volgende vormen aannemen:

a) projecten en programma's;

b) begrotingssteun, als het partnerland het beheer van de overheidsuitgaven op voldoende transparante, verantwoordelijke en doeltreffende wijze controleert, zelf een goed uitgewerkt macro-economisch of sectoraal beleid heeft ingesteld, dat door de belangrijkste donoren, waaronder in voorkomend geval de internationale financiële instellingen, positief is beoordeeld. De Commissie zal consequent een resultaatgerichte aanpak volgen die gebaseerd is op resultaat- en prestatie-indicatoren, en tevens strikte voorwaarden vaststellen en toezien op de naleving daarvan. Tevens zal zij inspanningen van de partnerlanden ter ontwikkeling van de parlementaire controle- en auditcapaciteit en ter bevordering van transparantie van en publieke toegang tot informatie, ondersteunen. Begrotingssteun wordt alleen uitbetaald indien er qua gevolgen en resultaten voldoende vooruitgang is geboekt met het verwezenlijken van de doelstellingen;

c) sectorale ondersteuning;

d) in uitzonderlijke gevallen, sectorale en algemene programma's ter ondersteuning van de invoer, in de vorm van:

   i) sectorale invoerprogramma's in natura;

   ii) sectorale invoerprogramma's in de vorm van deviezensteun ter financiering van sectorale invoer; en

   iii) algemene invoerprogramma's in de vorm van deviezensteun ter financiering van de algemene invoer van een grote verscheidenheid aan producten;

e) middelen die ter beschikking worden gesteld van de EIB of andere financiële tussenpersonen voor het verstrekken, op basis van programma's van de Commissie en onder de in artikel 32 bedoelde voorwaarden, van leningen (in het bijzonder ter ondersteuning van investeringen in en de ontwikkeling van de particuliere sector), risicokapitaal (met name in de vorm van achtergestelde of voorwaardelijke leningen) of andere vormen van tijdelijke minderheidsparticipaties in het kapitaal van ondernemingen, en voor bijdragen in garantiefondsen, voorzover het financiële risico voor de Gemeenschap tot deze middelen is beperkt;

▼B

f) rentesubsidies, met name voor leningen op milieugebied;

g) schuldverlichting, op grond van internationaal overeengekomen programma's voor schuldverlichting;

h) subsidies voor de financiering van maatregelen die worden voorgesteld door de entiteiten bedoeld in artikel 24, lid 1, onder b), c), d), f), en onder g), punten i) tot en met v);

i) subsidies voor de financiering van de werkingskosten van de entiteiten, bedoeld in artikel 24, lid 1, onder b), c), d), f), en onder g), punten i), iii) en iv);

j) financiering van samenwerkingsprogramma's tussen overheidsinstellingen, plaatselijke overheden, nationale overheidsorganen en particuliere entiteiten met een openbaredienstverleningstaak, van de lidstaten en van de partnerlanden en -regio's;

k) bijdragen in internationale fondsen die met name door nationale en regionale organisaties worden beheerd;

l) bijdragen in nationale fondsen die door de partnerlanden en -regio's zijn opgericht om gezamenlijke medefinanciering door verschillende donoren aan te moedigen, of aan fondsen die door een of meerdere andere donoren zijn opgericht om gezamenlijk acties uit te voeren;

m) participaties in het kapitaal van internationale financiële instellingen en regionale ontwikkelingsbanken;

n) menselijke en materiële middelen voor het beheer van en daadwerkelijk toezicht op projecten en programma's door de partnerlanden en -regio's.

2. De financiering van de Gemeenschap wordt niet aangewend ter betaling van belastingen, rechten of heffingen in de begunstigde landen.

Artikel 26

Ondersteunende maatregelen

1. De communautaire financiering kan de kosten dekken van voorbereidende werkzaamheden, follow-up, audits en evaluaties die rechtstreeks noodzakelijk zijn voor de uitvoering van deze verordening en het verwezenlijken van de doelstellingen daarvan, bijvoorbeeld studies, bijeenkomsten, informatie-, voorlichtings-, opleidings- en publiciteitscampagnes, kosten van informaticanetwerken voor de uitwisseling van informatie, en alle andere kosten van technische en administratieve bijstand die nodig zijn voor het beheer van het programma. Dit omvat ook de uitgaven voor administratieve ondersteuning door de delegaties van de Commissie die zich bezighouden met het beheer van de in het kader van deze verordening gefinancierde projecten.

2. Deze ondersteunende maatregelen hoeven niet noodzakelijkerwijs in de indicatieve meerjarenprogramma's te worden opgenomen en kunnen derhalve buiten de strategiedocumenten en de indicatieve meerjarenprogramma's om worden gefinancierd. Zij kunnen evenwel ook worden gefinancierd uit een indicatief meerjarenprogramma.

Ondersteunende maatregelen die niet in een indicatief meerjarenprogramma zijn opgenomen worden door de Commissie overeenkomstig artikel 23, leden 3 en 4, goedgekeurd.

Artikel 27

Medefinanciering

1. Maatregelen die op grond van deze verordening worden gefinancierd, kunnen worden medegefinancierd, met name door:

a) de lidstaten en hun regionale en plaatselijke overheden, in het bijzonder overheids- of semi-overheidsinstanties;

▼B

b) andere donorlanden, met name hun overheids- en semi-overheidsinstanties;

c) internationale en regionale organisaties, met name internationale en regionale financiële instellingen;

d) ondernemingen, bedrijven en andere particuliere organisaties en economische actoren, en andere niet-overheidsactoren;

e) de partnerlanden of de partnerregio's die de begunstigden van de middelen zijn.

2. In geval van parallelle medefinanciering wordt het project of programma in meerdere, duidelijk te onderscheiden componenten opgedeeld, die elk worden gefinancierd door de verschillende partners die de medefinanciering verstrekken, en wel zo dat de bestemming van de financiering altijd traceerbaar is.

In geval van gemeenschappelijke medefinanciering worden de totale kosten van het project of programma verdeeld tussen de partners die de medefinanciering verzorgen en worden de geldmiddelen gemeenschappelijk ingebracht, dusdanig dat het niet mogelijk is de financieringsbron van een specifieke activiteit in het kader van het project of programma na te gaan.

3. In geval van gemeenschappelijke medefinanciering kan de Commissie voor de uitvoering van gezamenlijke acties middelen ontvangen en beheren namens de in lid 1, onder a), b) en c), bedoelde entiteiten. Deze middelen worden behandeld als ontvangsten die in overeenstemming met artikel 18 van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 een bestemming hebben gekregen.

Artikel 28

Beheer

1. De krachtens deze verordening gefinancierde maatregelen worden uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 en elke herziening daarvan.

2. In geval van medefinanciering en in andere naar behoren gerechtvaardigde gevallen mag de Commissie overheidstaken, met name taken tot uitvoering van de begroting, toevertrouwen aan de in artikel 54, lid 2, onder c), van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 genoemde entiteiten.

3. In geval van gedecentraliseerd beheer mag de Commissie besluiten een beroep te doen op de aanbestedingsprocedures of de procedures voor de toekenning van subsidies van het partnerland of de partnerregio die de begunstigde is, nadat is geverifieerd dat zij voldoen aan de ter zake geldende criteria van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 en op voorwaarde dat:

— de procedures van het partnerland of de partnerregio die de begunstigde is, voldoen aan de beginselen van transparantie, evenredigheid, gelijke behandeling en non-discriminatie, en alle belangenconflicten voorkomen;

— het partnerland of de partnerregio die de begunstigde is, zich ertoe verbindt geregeld na te gaan of de acties die uit de Algemene Begroting van de EU worden gefinancierd, correct zijn uitgevoerd, passende maatregelen te nemen om onregelmatigheden en fraude te voorkomen, en in voorkomend geval onrechtmatig uitgekeerde middelen in rechte terug te vorderen.

▼B

Artikel 29

Vastleggingen

1. De begrotingsvastleggingen vinden plaats op basis van de besluiten die door de Commissie krachtens artikel 22, lid 1, artikel 23, lid 1, en artikel 26, lid 1, zijn genomen.

2. De communautaire financiering kan de volgende juridische vormen aannemen:

— financieringsovereenkomsten;

— subsidieovereenkomsten;

— aanbestedingscontracten;

— arbeidsovereenkomsten.

Artikel 30

Bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap

1. Iedere overeenkomst die uit deze verordening voortvloeit, dient bepalingen ter bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap te bevatten, met name ten aanzien van onregelmatigheden, fraude, corruptie en andere illegale activiteiten, overeenkomstig Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen ([1]), Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden ([2]) en Verordening (EG) nr. 1073/99 van de Raad Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) ([3]).

2. In de overeenkomst wordt uitdrukkelijk bepaald dat de Commissie en de Rekenkamer het recht hebben een financiële controle, op basis van documenten of ter plaatse, uit te voeren bij alle contractanten of subcontractanten die middelen van de Gemeenschap hebben ontvangen. Voorts wordt in de overeenkomst de Commissie uitdrukkelijk gemachtigd controles en verificaties ter plaatse uit te voeren, overeenkomstig Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96.

3. In iedere overeenkomst ter uitvoering van de hulp wordt het in lid 2 bedoelde recht van de Commissie en de Rekenkamer zowel tijdens als na de uitvoering van de overeenkomst gewaarborgd.

Artikel 31

Deelname aan procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten en procedures voor de toekenning van subsidies en regels van oorsprong

1. De procedures voor aanbestedingen en subsidies op grond van deze verordening staan open voor alle natuurlijke personen die onderdaan zijn van, en voor alle rechtspersonen die gevestigd zijn in een lidstaat van de Gemeenschap, een door de Gemeenschap erkende kandidaat-lidstaat of een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De procedure voor overheidsopdrachten en subsidieovereenkomsten die op grond van een geografisch programma in de zin van de artikelen 5 tot en met 10 worden gefinancierd staat open voor natuurlijke personen

([1]) PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1.
([2]) PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2.
([3]) PB L 136 van 31.5.1999, blz. 1.

▼B

die onderdaan zijn van, en voor rechtspersonen die gevestigd zijn in een ontwikkelingsland dat in aanmerking komt op grond van bijlage I.

De procedure voor overheidsopdrachten en subsidieovereenkomsten die worden gefinancierd op grond van een thematisch programma in de zin van de artikelen 11 tot en met 16, en van het programma van artikel 17, staat open voor natuurlijke personen die onderdaan zijn van, en voor rechtspersonen die gevestigd zijn in een ontwikkelingsland, zoals bepaald door de OECD/DAC en in bijlage II, naast de natuurlijke of rechtspersonen die overeenkomstig het thematisch programma of het programma van artikel 17, in aanmerking komen. De Commissie publiceert en actualiseert bijlage II in overeenstemming met de herziening waaraan de OECD/DAC de lijst van landen die internationale financiële steun ontvangen, regelmatig onderwerpt, en stelt de Raad daarvan in kennis.

2. De procedure voor overheidsopdrachten en subsidieovereenkomsten die op grond van deze verordening worden gefinancierd, staat ook open voor natuurlijke personen die onderdaan zijn van, en voor rechtspersonen die gevestigd zijn in een ander dan de in lid 1 genoemde landen, mits wederkerige toegang tot hun buitenlandse hulp is vastgesteld.

Wederkerige toegang wordt verleend aan elk land dat de lidstaten en het betrokken ontvangende land onder dezelfde voorwaarden toegang biedt.

De wederkerige toegang wordt vastgelegd in een apart besluit voor een bepaald land of regionale groep landen. Het besluit wordt volgens de procedure van artikel 35, lid 2, aangenomen en is ten minste één jaar van kracht.

Wederkerige toegang wordt, na vergelijking van de Gemeenschap en andere donors, verleend op het sectorale niveau zoals omschreven in de OECD/DAC-categorieën of op het nationale niveau van het donorland of het ontvangende land. De wederkerigheid is afhankelijk van de transparantie, samenhang en evenredigheid van de door die donor verleende steun, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin. Het ontvangende land wordt betrokken bij het in dit lid beschreven proces.

Aan de OECD/DAC-leden wordt automatisch wederzijdse toegang in de minst ontwikkelde landen verleend, in de definitie van de OECD/DAC.

3. De procedure voor aanbestedingen en subsidies op grond van een communautair instrument staat open voor internationale organisaties.

4. Het bovenstaande laat onverlet dat categorieën organisaties die op grond van hun aard of locatie in verband met de doelstellingen van de uit te voeren actie in aanmerking komen, kunnen deelnemen.

5. Voor de deskundigen gelden geen nationaliteitsvereisten. Het bovenstaande laat de kwalitatieve en financiële vereisten die zijn opgenomen in de communautaire regels voor overheidsopdrachten onverlet.

6. Alle goederen en materialen die aangekocht worden in het kader van een contract dat gefinancierd wordt op grond van deze verordening moeten afkomstig zijn uit de Gemeenschap of een op grond van de leden 1 en 2 in aanmerking komend land. Voor de toepassing van deze verordening wordt „oorsprong” gedefinieerd conform de vigerende Gemeenschapswetgeving betreffende de oorsprongsregels voor douanedoeleinden.

7. De Commissie kan in naar behoren gemotiveerde gevallen de deelneming toestaan van natuurlijke en rechtspersonen uit landen met traditionele economische, handels- of geografische banden met buurlanden of uit andere derde landen, evenals het gebruik van leveranties en materialen van afwijkende oorsprong.

8. De Commissie kan, in uitzonderlijke, naar behoren gemotiveerde gevallen, de deelname van natuurlijke personen die onderdaan zijn van, en van rechtspersonen die gevestigd zijn in een ander dan de in lid 1 en

▼B

lid 2 genoemde landen toestaan, of de aankoop van goederen en materialen van een andere dan de in lid 6 bedoelde oorsprong toestaan.

De afwijkingen kunnen gerechtvaardigd zijn indien de goederen en de diensten op de markt van de betrokken landen niet beschikbaar zijn, in extreme noodgevallen of indien de toepassing van de voorschriften voor het in aanmerking nemen de uitvoering van een project, programma of actie onmogelijk of uiterst moeilijk zou maken.

9. In het geval van een communautaire financiering betreffende een operatie die via een internationale organisatie wordt uitgevoerd, staat de procedure voor de gunning van opdrachten en overeenkomsten open voor alle natuurlijke en rechtspersonen die op grond van de leden 1 en 2 in aanmerking komen, alsmede voor alle natuurlijke en rechtspersonen die op grond van de regels van de betrokken organisatie in aanmerking komen, waarbij moet worden toegezien op gelijke behandeling van alle donoren. Dezelfde voorschriften gelden voor goederen, materialen en deskundigen.

Indien de communautaire financiering betrekking heeft op een operatie die mede gefinancierd wordt door een derde land, onverminderd de in lid 2 bedoelde wederkerigheid, met een regionale organisatie of met een lidstaat, staat de procedure voor de gunning van opdrachten en overeenkomsten open voor alle natuurlijke en rechtspersonen die op grond van de leden 1, 2 en 3 in aanmerking komen, alsmede voor alle natuurlijke en rechtspersonen die op grond van de regelgeving van het derde land, de regionale organisatie of de lidstaat in aanmerking komen. Dezelfde voorschriften gelden voor goederen, materialen en deskundigen.

10. In het geval van hulp die op grond van het in artikel 14 omschreven thematisch programma rechtstreeks via niet-overheidsactoren wordt verstrekt, is lid 1 niet van toepassing op de criteria voor de selectie van potentiële begunstigden van subsidies.

De begunstigden van deze subsidies zijn onderworpen aan de voorschriften van dit artikel wanneer het verstrekken van de hulp de gunning van aanbestedingscontracten vereist.

11. Om de armoede sneller te kunnen uitbannen door het stimuleren van lokale capaciteiten, markten en aankopen, wordt in de partnerlanden speciale aandacht gegeven aan de aanschaf ter plaatse en in de regio.

Inschrijvers aan wie opdrachten worden gegund, eerbiedigen de internationaal erkende fundamentele arbeidsnormen en milieunormen, zoals de fundamentele normen van de IAO, de overeenkomsten inzake vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen, uitschakeling van gedwongen en verplichte arbeid, uitschakeling van discriminatie bij arbeid en beroep en afschaffing van kinderarbeid.

De ontwikkelingslanden zal met alle noodzakelijk geachte technische ondersteuning toegang worden geboden tot de communautaire buitenlandse hulp.

Artikel 32

Middelen die ter beschikking zijn gesteld van de Europese Investeringsbank of andere financiële tussenpersonen

1. De in artikel 25, lid 1, onder e), bedoelde middelen worden beheerd door financiële tussenpersonen, de EIB of andere banken of organisaties die in staat zijn deze te beheren.

2. De Commissie dient per geval uitvoeringsbepalingen goed te keuren voor lid 1, met name over de verdeling van de risico's, de beloning van de tussenpersoon die met de uitvoering is belast, het gebruik en de invordering van de opbrengsten van de middelen en de afsluiting van de operatie.

▼B

Artikel 33

Beoordeling

1. De Commissie onderwerpt haar programma's geregeld aan toezicht en evaluatie, en zij onderwerpt de resultaten van de toepassing van de geografische en thematische beleidslijnen en programma's en het sectoraal beleid en de doeltreffendheid van de programmering, eventueel door middel van externe onafhankelijke evaluaties, geregeld aan een beoordeling, om na te gaan of de doelstellingen zijn verwezenlijkt en om aanbevelingen voor verbeteringen in toekomstige maatregelen te kunnen doen. Voorstellen van het Europees Parlement of de Raad voor externe onafhankelijke evaluaties worden naar behoren in rekening genomen. Bijzondere aandacht wordt geschonken aan de sociale sectoren en aan de geboekte vooruitgang met betrekking tot de MDG's.

2. De Commissie zendt de beoordelingsverslagen ter informatie toe aan het Europees Parlement en het bij artikel 35 ingestelde comité. De lidstaten kunnen verzoeken dat een bepaalde beoordeling in het bij artikel 35, lid 3, ingestelde comité wordt besproken. De uitkomst van deze bespreking wordt verwerkt in het ontwerp van de programma's en de toewijzing van middelen.

3. Alle belanghebbenden, ook de niet-overheidsactoren en plaatstelijke overheden, worden door de Commissie in voorkomend geval bij de beoordeling van de Gemeenschapshulp op grond van deze verordening betrokken.

TITEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 34

Jaarverslag

1. De Commissie onderzoekt de vooruitgang bij de uitvoering van de maatregelen die krachtens deze verordening zijn genomen en legt het Europees Parlement en de Raad een jaarverslag over de uitvoering en de resultaten en, voorzover mogelijk, de voornaamste resultaten en effecten van de hulp voor. Dit verslag wordt ook aan het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's toegezonden.

2. Het jaarverslag bevat gegevens met betrekking tot het voorafgaande jaar inzake de gefinancierde maatregelen, de resultaten van het toezicht en de beoordeling, de inschakeling van de respectieve partners, en de uitvoering van de vastleggings- en de betalingskredieten per partnerland en -regio en per samenwerkingsterrein. Het verslag zal een beoordeling bevatten van de resultaten van de hulp, voorzover mogelijk aan de hand van specifieke en meetbare indicatoren, en van de rol die de hulp heeft gespeeld bij het bereiken van de doelstellingen van deze verordening. Bijzondere aandacht wordt geschonken aan de sociale sectoren en aan de geboekte vooruitgang met betrekking tot de MDG's.

Artikel 35

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen zijn de artikelen 4 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op 30 dagen.

▼B

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 3 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

4. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

5. Een waarnemer van de EIB neemt deel aan de werkzaamheden van het comité voor wat betreft kwesties die betrekking hebben op de Bank.

Artikel 36

Deelname van een derde land dat niet in aanmerking komt op grond van deze verordening

Onverminderd artikel 3, lid 5, mag de Commissie omwille van de samenhang en de doeltreffendheid van de communautaire hulp bij de goedkeuring van de in artikel 22 bedoelde actieprogramma's of de in artikel 23 bedoelde specifieke maatregelen besluiten, dat landen, gebieden en regio's die in aanmerking komen voor communautaire hulp op grond van Verordening (EG) nr. 1085/2006 of Verordening (EG) nr. 1638/2006, en op grond van het EOF, in aanmerking komen voor de maatregelen krachtens deze verordening, indien het desbetreffende project of het geografisch of thematisch programma een mondiaal, horizontaal, regionaal of grensoverschrijdend karakter heeft. De in de artikelen 19 en 20 bedoelde strategiedocumenten en indicatieve meerjarenprogramma's kunnen in deze financieringsmogelijkheid voorzien. De bepalingen van artikel 10 in verband met de voorwaarden om in aanmerking te komen en de bepalingen van artikel 31 betreffende de voorwaarden in verband met deelname aan de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten en de procedures voor de toekenning van subsidies, en betreffende de regels van oorsprong worden aangepast om de daadwerkelijke deelname van de betrokken landen, gebieden en regio's mogelijk te maken.

Artikel 37

Opschorting van de hulp

Onverminderd de bepalingen in verband met de opschorting van de hulp die zijn opgenomen in de met de partnerlanden en -regio's gesloten partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten, kan de Raad, indien een partnerland de in artikel 3, lid 1, bedoelde beginselen niet eerbiedigt, het overleg met het partnerland niet tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing leidt, overleg wordt geweigerd of in bijzonder dringende gevallen, op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen de nodige maatregelen nemen in verband met de hulp die krachtens deze verordening aan het partnerland is verleend. De maatregelen kunnen de gehele of gedeeltelijke opschorting van de hulp omvatten.

Artikel 38

Financiële bepalingen

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van deze verordening beloopt 16 897 miljoen EUR voor de periode 2007-2013.

2. De indicatieve bedragen die zijn toegewezen aan de in de artikelen 5 tot en met 10 en de artikelen 11 tot en met 16 en 17 bedoelde programma's staan in bijlage IV. Deze bedragen zijn vastgesteld voor de periode 2007-2013.

3. De jaarlijkse kredieten worden door de begrotingsautoriteit toegestaan binnen de grenzen van het meerjarig financieel kader.

▼B

4. Er is een indicatief bedrag van 465 miljoen EUR in het totale bedrag voor thematische programma's opgenomen om de activiteiten ten behoeve van de ENPI-landen te financieren.

Artikel 39

Intrekking

1. Met ingang van 1 januari 2007 worden de volgende verordeningen ingetrokken:

a) Verordening (EG) nr. 2110/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2005 inzake de toegang tot buitenlandse hulp ([1]);

b) Verordening (EG) nr. 806/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende de bevordering van gendergelijkheid in de ontwikkelingssamenwerking ([2]);

c) Verordening (EG) nr. 491/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot instelling van een programma voor financiële en technische bijstand aan derde landen op het gebied van migratie en asiel (AENEAS) ([3]);

d) Verordening (EG) nr. 1568/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende steun voor de bestrijding van aan armoede gerelateerde ziekten (hiv/aids, tuberculose en malaria) in ontwikkelingslanden ([4]);

e) Verordening (EG) nr. 1567/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende steun voor beleid en maatregelen op het gebied van reproductieve en seksuele gezondheid en rechten in ontwikkelingslanden ([5]);

f) Verordening (EG) nr. 2130/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 29 oktober 2001 betreffende acties op het gebied van de hulp aan ontwortelde bevolkingsgroepen in ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en in Azië ([6]);

g) Verordening (EG) nr. 2493/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 7 november 2000 betreffende maatregelen ter bevordering van de reële integratie van het milieuaspect in het ontwikkelingsproces in de ontwikkelingslanden ([7]);

h) Verordening (EG) nr. 2494/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 7 november 2000 betreffende maatregelen ter bevordering van het behoud en het duurzaam beheer van tropische bossen en andere bossen in ontwikkelingslanden ([8]);

i) Verordening (EG) nr. 1726/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 29 juni 2000 betreffende ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika ([9]);

([1]) PB L 344 van 27.12.2005, blz. 1.
([2]) PB L 143 van 30.4.2004, blz. 40.
([3]) PB L 80 van 18.3.2004, blz. 1.
([4]) PB L 224 van 6.9.2003, blz. 7. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) Nr. 2110/2005.
([5]) PB L 224 van 6.9.2003, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2110/2005.
([6]) PB L 287 van 31.10.2001, blz. 3. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2110/2005.
([7]) PB L 288 van 15.11.2000, blz. 6. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2110/2005.
([8]) PB L 288 van 15.11.2000, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2110/2005.
([9]) PB L 198 van 4.8.2000, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2110/2005.

▼B

j) Verordening (EG) nr. 1659/98 van de Raad van 17 juli 1998 betreffende gedecentraliseerde samenwerking ([1]);

k) Verordening (EG) nr. 1658/98 van de Raad van 17 juli 1998 betreffende de medefinanciering van acties op gebieden die voor de ontwikkelingslanden van belang zijn, met Europese niet-gouvernementele organisaties (NGO's) voor ontwikkeling ([2]);

l) Verordening (EG) nr. 1292/96 van de Raad van 27 juni 1996 betreffende het voedselhulpbeleid en het beheer van de voedselhulp en van de specifieke acties ter ondersteuning van de voedselzekerheid ([3]);

m) Verordening (EEG) nr. 443/92 van de Raad van 25 februari 1992 inzake financiële en technische hulp en economische samenwerking met de ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en in Azië ([4]).

2. De ingetrokken verordeningen blijven van toepassing voor rechtshandelingen en vastleggingen voor de begrotingsjaren voorafgaande aan 2007. Verwijzingen naar genoemde verordeningen gelden als verwijzingen naar de onderhavige verordening.

Artikel 40

Herziening

Uiterlijk op 31 december 2010 legt de Commissie het Europees Parlement en de Raad een verslag voor met een beoordeling van de uitvoering van deze verordening in de eerste drie jaar, eventueel vergezeld van een wetgevingsvoorstel om de nodige wijzigingen, inclusief de in bijlage IV bedoelde indicatieve financiële toewijzingen, in de verordening aan te brengen.

Artikel 41

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing van 1 januari 2007 tot en met 31 december 2013.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

([1]) PB L 213 van 30.7.1998, blz. 6. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 625/2004 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 99 van 3.4.2004, blz. 1).

([2]) PB L 213 van 30.7.1998, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2110/2005.

([3]) PB L 166 van 5.7.1996, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1726/2001 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 234 van 1.9.2001, blz. 10).

([4]) PB L 52 van 27.2.1992, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2112/2005 (PB L 344 van 27.12.2005, blz. 23).

▼M1

BIJLAGE I

Landen die in aanmerking komen volgens artikel 1, lid 1

Latijns-Amerika

1. Argentinië
2. Bolivia
3. Brazilië
4. Chili
5. Colombia
6. Costa Rica
7. Cuba
8. Ecuador
9. El Salvador
10. Guatemala
11. Honduras
12. Mexico
13. Nicaragua
14. Panama
15. Paraguay
16. Peru
17. Uruguay
18. Venezuela

Azië

19. Afghanistan
20. Bangladesh
21. Bhutan
22. Cambodja
23. China
24. India
25. Indonesië
26. Democratische Volksrepubliek Korea
27. Laos
28. Maleisië
29. Maldiven
30. Mongolië
31. Myanmar
32. Nepal
33. Pakistan
34. Filipijnen
35. Sri Lanka
36. Thailand
37. Vietnam

▼**M1**

Centraal-Azië

38. Kazachstan
39. Kirgizië
40. Tadzjikistan
41. Turkmenistan
42. Oezbekistan

Midden-Oosten

43. Iran
44. Irak
45. Oman
46. Jemen

Zuidelijk Afrika

47. Zuid-Afrika

▼M1

BIJLAGE II

OECD/DAC-lijst van ontvangers van officiële ontwikkelingshulp

Van toepassing vanaf 2008 voor verslaggeving over 2008, 2009 en 2010

Minst ontwikkelde landen	Andere laaginkomenslanden (Bni per hoofd van de bevolking < 935 USD in 2007)	Lagermiddeninkomenslanden en -gebieden (Bni per hoofd van de bevolking 936-3 705 USD in 2007)	Hogermiddeninkomenslanden en -gebieden (Bni per hoofd van de bevolking 3 706-11 455 USD in 2007)
Afghanistan	Ivoorkust	Albanië	(*) Anguilla
Angola	Ghana	Algerije	Antigua en Barbuda (1)
Bangladesh	Kenia	Armenië	Argentinië
Benin	Democratische Volksrepubliek Korea	Azerbeidzjan	Barbados (2)
Bhutan	Kirgizië	Bolivia	Wit-Rusland
Burkina Faso	Nigeria	Bosnië en Herzegovina	Belize
Burundi	Pakistan	Kameroen	Botswana
Cambodja	Papoea-Nieuw-Guinea	Kaapverdië	Brazilië
Centraal-Afrikaanse Republiek	Tadzjikistan	China	Chili
Tsjaad	Oezbekistan	Colombia	Cookeilanden
Comoren	Vietnam	Republiek Congo	Costa Rica
Democratische Republiek Congo	Zimbabwe	Dominicaanse Republiek	Kroatië
Djibouti		Ecuador	Cuba
Equatoriaal-Guinea		Egypte	Dominica
Eritrea		El Salvador	Fiji
Ethiopië		Georgië	Gabon
Gambia		Guatemala	Grenada
Guinee		Guyana	Jamaica
Guinee-Bissau		Honduras	Kazachstan
Haïti		India	Libanon
Kiribati		Indonesië	Libië
Laos		Iran	Maleisië
Lesotho		Irak	Mauritius
Liberia		Jordanië	(*) Mayotte
Madagaskar		Kosovo (3)	Mexico
Malawi		Marshalleilanden	Montenegro
Maldiven		Micronesia	(*) Montserrat
Mali		Republiek Moldavië	Nauru
Mauritanië		Mongolië	Oman (1)
Mozambique		Marokko	Palau

▼M1

Minst ontwikkelde landen	Andere laaginkomenslanden (Bni per hoofd van de bevolking < 935 USD in 2007)	Lagermiddeninkomenslanden en -gebieden (Bni per hoofd van de bevolking 936-3 705 USD in 2007)	Hogermiddeninkomenslanden en -gebieden (Bni per hoofd van de bevolking 3 706-11 455 USD in 2007)
Myanmar		Namibië	Panama
Nepal		Nicaragua	Servië
Niger		Niue	Seychellen
Rwanda		bezet Palestijns gebied	Zuid-Afrika
Samoa		Paraguay	(*) Saint Helena
Sao Tomé en Principe		Peru	Saint Kitts en Nevis
Senegal		Filipijnen	Saint Lucia
Sierra Leone		Sri Lanka	Saint Vincent en de Grenadines
Salomonseilanden		Swaziland	Suriname
Somalië		Syrië	Trinidad en Tobago (2)
Sudan		Thailand	Turkije
Tanzania		Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië	Uruguay
Oost-Timor		(*) Tokelau-eilanden	Venezuela
Togo		Tonga	
Tuvalu		Tunesië	
Oeganda		Turkmenistan	
Vanuatu		Oekraïne	
Jemen		(*) Wallis en Futuna	
Zambia			

(*) Gebied.

(1) Antigua en Barbuda en Oman hebben in 2007 de drempel van de hooginkomenslanden overschreden. Overeenkomstig de OECD/-DAC-regels voor herziening van deze lijst zullen beide landen in 2011 van de lijst verwijderd worden als zij tot 2010 een hooginkomensland blijven.

(2) Barbados en Trinidad en Tobago hebben in 2006 en 2007 de drempel van de hooginkomenslanden overschreden. Overeenkomstig de OECD/DAC-regels voor herziening van deze lijst zullen beide landen in 2011 van de lijst verwijderd worden als zij tot 2010 een hooginkomensland blijven.

(3) Zoals gedefinieerd in Resolutie 1244 (1999) van de VN-Veiligheidsraad.

▼B

BIJLAGE III

ACS-LANDEN VAN HET SUIKERPROTOCOL

1. Barbados
2. Belize
3. India
4. Ivoorkust Jamaica
5. Saint Kitts en Nevis
6. Volksrepubliek Congo
7. Guyana
8. Republiek Congo
9. Ivoorkust
10. Kenia
11. Madagascar
12. Malawi
13. Mauritius
14. Mozambique
15. Swaziland
16. Tanzania
17. Zambia
18. Zimbabwe

▼B

BIJLAGE IV

INDICATIEVE FINANCIËLE TOEWIJZINGEN VOOR DE PERIODE 2007-2013 (IN MILJOEN EUR)

Totaal	**16 897**
Geografische programma's	*10 057*
Latijns-Amerika	2 690
Azië	5 187
Centraal-Azië	719
Midden-Oosten	481
Zuid-Afrika	980
Thematische programma's	*5 596*
Investeren in mensen	1 060
Milieu en duurzaam beheer van de natuurlijke hulpbronnen	804
Niet-overheidsactoren en plaatselijke overheden in het ontwikkelingsproces	1 639
Voedselzekerheid	1 709
Migratie en asiel	384
ACS-landen van het suikerprotocol	*1 244*

▼B

BIJLAGE V

LANDEN EN GEBIEDEN ANDERE DAN ONTWIKKELINGSLANDEN EN -GEBIEDEN

1. Australië
2. Bahrein
3. Brunei
4. Canada
5. Chinees Taipei
6. Hongkong
7. Japan
8. Korea
9. Macau
10. Nieuw Zeeland
11. Koeweit
12. Qatar
13. Singapore
14. Verenigde Arabische Emiraten
15. Verenigde Staten van Amerika